ΕΤΟΣ Α'.—ΤΟΜΟΣ Β'.—Ἀριθμὸς 3 Ἐν Κων/πόλει, Ὀκτωβρ. 1 1909

ΟΡΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ

ἐν Κων/πόλει Γρ. 30
ἐν ταῖς Ἐπαρχίαις » 40
ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ Φρ. 10

ΧΡΟΝΙΚΑ

ΓΡΑΦΕΙΑ:
ΚΟΥΡΣΟΥΜ ΧΑΝ, ΑΡΙΘ. 3

Τὰ χειρόγραφα δὲν ἐπιστρέφονται.

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΠΟΛΙΤΙΚΟΝ ΚΑΙ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΝ

ΙΔΡΥΤΗΣ Γ. ΜΑΝΟΥΣΟΣ | Ἕκαστον φύλλον Γρόσιον 1 | ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ Α. ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

*Ἐ. Ροστάν: Ἀπόσπασμα ἀπὸ τὸν Αἰγκλόν, μετάφρ. Ὁμ. Μπεκέ.—Ἐμπεδοκλέους: Τὰ θύματα τῆς Σκύλλας (σοννέτο).—Ν. Μπέλλα: Νεώτεραι σκέψεις (ἐπιστολή).—Γόγολ: (διήγημα, μετάφ. Ν. Καστρινοῦ).—***: Παλαιὰ καὶ Νέα (κριτική).—Λ. Ἐρημίτης: Μὲ ρώτησες...—Ὀνερὲ δὲ Μπαλζάκ: Ἕνας κρῖνος μέσα εἰς τὴν κοιλάδα (μυθιστόρημα, μεταφ. Π. Νεβάδα).—Ριχμένα φύλλα.—Ἀλληλογραφία.*

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΑΠΟ ΤΟ ΑΙΓΚΛΟΝ

Ἀποσπῶμεν ἐκ τῆς ὑπὸ τοῦ κ. Ὁμ. Μπεκὲ μεταφρασθείσης τραγωδίας **Αἰγκλόν**, *τοῦ πολλοῦ Ἐδμόνδου Ροστάν, τὰς κατωτέρω ὡραίας σκηνάς. Ὁλόκληρον τὸ ἔργον θὰ παιχθῇ τὸν χειμῶνα εἰς τὸ ὠδεῖον ὑπὸ τῆς καλλιτέχνιδός μας Κυβέλης, ἥτις ἀφικνεῖται προσεχῶς εἰς τὴν ἡμετέραν πόλιν.*

ΠΡΑΞΙΣ ΠΡΩΤΗ

Σκηνὴ ἑνδεκάτη

Ὁ **Δούξ, ὁ Ράπτης, ἡ Κόμησσα**, εἶτα **ὁ Διετριστάϊν** καὶ **Ὀμπενάους.**

Κόμησσα, (ἐξέρχεται ἐκ τῶν δωμάτων τῆς Μαρίας Λουΐζης, καὶ ἀκούσασα τὰς τελευταίας λέξεις τοῦ Δουκός:)

Σεῖς, δὲν εἶσθε ἕτοιμος; (Διευθύνεται πρὸς αὐτόν: Δὲν εἶσθε ἕτοιμος; Τί σᾶς χρειάζεται;

Ὁ Δούξ: Ὁλόκληρον ἔτος σκοτεινῶν ὀνείρων, ἐργασίας...

Ἡ Κόμησσα (μὲ δύναμιν:) Ἔλα νὰ βασιλεύσῃς!

Ὁ Δούξ: Ὄχι! τὸ μέτωπόν μου δὲν δύναται ἀκόμη νὰ κρατήσῃ τὸ στέμμα!

Ἡ Κόμησσα: Ἀρκεῖ τὸ στέμμα διὰ νὰ δυναμώσῃ τὸ μέτωπον!

Ὁ Δούξ: (δεικνύων τὸ γραφεῖόν του:) Ναί, τὸ χρυσοῦν στέμμα, διὰ τοῦ ὁποίου μᾶς στέφει ἡ λυχνία τοῦ γραφείου. Ὄχι! ἐλλείψει τῆς μεγαλοφυΐας, θέλω νὰ ἔχω τὴν συνείδησιν. Μοῦ χρειάζονται ἀκόμη τριακόσιαι νύκτες ἀγρυπνίας!

Ὁ Ράπτης (ἐν ἀπελπισίᾳ:) Ἀλλ' ἡ ἄρνησις αὕτη θὰ ἐπικυρώσῃ μερικὰς φήμας!

Ἡ Κόμησσα Διαδίδεται ὅτι ποτὲ δὲν σκέπτεσαι τὴν Γαλλίαν, ὅτι ἐξασθενοῦν τὸ πνεῦμά σου...

Ὁ Ράπτης Ὅτι σᾶς διαπαιδαγωγοῦν ὅπως θέλουν

Ἡ Κόμησσα Καὶ ὅτι ἀγνοεῖς τὴν ἱστορίαν τοῦ πατρός σου!...

Ὁ Δούξ. (ἀναπηδῶν:) Λέγονται αὐτά, ἐκεῖ;

Ὁ Ράπτης Τί νὰ ἀπαντήσωμεν;

Ὁ Δούξ (τραχέως!) Ἀπαντήσατε ὅτι...

(Τὴν στιγμὴν αὐτὴν ἀνοίγει μία θύρα, καὶ ἐμφανίζεται ὁ Διετριστάϊν. Ὁ Δοὺξ στρεφόμενος πρὸς αὐτὸν φυσικώτατα:) Ἀγαπητὲ κόμη;

Διετριστάϊν Ἦλθεν ὁ Ὀμπενάους.

Ὁ Δούξ Ἄ! γιὰ τὸ μάθημα τῆς ἱστορίας; — Ἂς ἔλθῃ!

(Ὁ Διετριστάϊν ἐξέρχεται. Ὁ Δοὺξ δεικνύων εἰς τὸν ράπτην καὶ τὴν κόμησσαν τὰ ἐπὶ τῆς σκηνῆς ἐσκορπισμένα ἐνδύματα:) Ἀργήσατε ὅσον τὸ δυνατὸν περισσότερον νὰ τὰ μαζεύσετε, καὶ ἀποσυρθῆτε ἀπαρατήρητοι εἰς μίαν γωνίαν!

(Εἰσέρχεται ὁ Διετριστάιν μετὰ τοῦ Ὀμπενάους:) Ὁ Δοὺξ πρὸς τὸν Ὀμπενάους: Καλὴ μέρα σας, ἀγαπητὲ βαρῶνε. (Πρὸς τὸν ράπτην καὶ τὴν κόμησσαν ἀφελῶς: Τελειώσατε ἐκεῖ,.. (Πρὸς τὸν Ὀμπενάους:) Εἶνε ὁ ράπτης μου.

Ὀμπενάους Ἄ!

Ὁ Δούξ Καὶ ἡ μοδίστρα τῆς δουκίσσης...

Ὀμπενάους (καθήμενος μετὰ τοῦ Διετριστάϊν πρὸ τοῦ γραφείου τοῦ Δουκός:) Καθόλου!

Σκηνὴ δωδεκάτη

Τὰ αὐτὰ πρόσωπα.

Ὁ Δούξ, (καθήμενος ἀπέναντι τῶν διδασκάλων του:) Εἶμαι, κύριοι, εἰς τὴν διάθεσίν σας.

Ὀμπενάους Ἂς ἐξακολουθήσωμεν ἀπὸ ἐκεῖ, ὅπου ἐσταματήσαμε. Εἴμεθα στὰ 1805.

Ὁ Δούξ, (Ξύνων τὸ μολυβδοκόνδυλόν του:) Ἀκριβῶς.

Ὀμπενάους· Λοιπόν, τῷ 1806...

Ὁ Δούξ· Ὥστε, κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο, τίποτε τὸ ἀξιοσημείωτον;

Ὀμπενάους· Πῶς; ποῖον ἔτος;

Ὁ Δούξ· (Φυσῶν τὴν κόνιν τοῦ μολυβδοκονδύλου του:) 1805.

Ὀμπενάους· Συγγνώμην... Ἐνόμισα... Εἶναι βέβαιον ὅτι ἡ Εἱμαρμένη ὑπῆρξε σκληρά. Ὥστε, δὲν θὰ χρονοτριβήσωμεν ἐπὶ τῆς πενθίμου ταύτης ἐποχῆς. (Καὶ ἀρχίζων πομπωδῶς μίαν ὡραίαν φράσιν:) Ὅταν ἀνερχόμεθα εἰς τὰς κορυφὰς τῆς Ἱστορίας...

Ὁ Δούξ, (διακόπτων:) Λοιπόν, τῷ 1805, κύριε, τίποτε τὸ ἀξιοσημείωτον;

Ὀμπενάους· Συνέβη ἓν μέγα γεγονός, Ὑψηλότατε, τὸ ὁποῖον παρ' ὀλίγον νὰ λησμονήσω: Ἡ ἐπαναφορὰ τοῦ παλαιοῦ ἡμερολογίου.— Ἀργότερον ἡ Ἀγγλία προκαλέσασα τὴν Ἰσπανίαν...

Ὁ Δούξ, (ἡσύχως:) Καὶ ὁ Αὐτοκράτωρ;

Ὀμπενάους· Ποῖος;

Ὁ Δούξ Ὁ πατήρ μου.

Ὀμπενάους, (Ζητῶν νὰ ὑπεκφύγῃ:) Ναί...

Ὁ Δούξ· Δὲν ἐγκατέλειψε τὴν Βουλωνίαν;

Ὀμπενάους· Ὤ! βέβαια!

Ὁ Δούξ· Ποῦ λοιπὸν ἦτο;

Ὀμπενάους· Ἀλλ' ἀκριβῶς... σ' αὐτὰ τὰ μέρη.

Ὁ Δούξ· (προσποιούμενος ἔκπληξιν:) Ἔτσι;

Ὀμπενάους, (Θέλων νὰ ἐξακολουθήσῃ:) Εἰς τὴν συνθήκην τοῦ Πρεσβούργου, αἱ ἐπιθυμίαι τοῦ πατρός σας ὑπῆρξαν σύμφωνοι μὲ τὰς τῶν Ἁψβούργων...

Ὁ Δούξ· Τί εἶναι αὐτή, ἡ συνθήκη τοῦ Πρεσβούργου;

Ὀμπενάους, (ἀσαφῶς)· Εἶναι ἡ συννενόησις, διὰ τῆς ὁποίας λήγει μία ὁλόκληρος περίοδος...

Ὁ Δούξ· Ἄ! (Καὶ παρατηρῶν τὸ μολυβδοκόνδυλόν του.)

Ἔσπασα τὸ μολυβδοκόνδυλόν μου!

Ὀμπενάους· Τῷ 1807...

Ὁ Δούξ· Ἤδη; (Ξύνει τὸ μολυβδοκύνδυλόν του:) Τί περίεργος ἐποχή, δὲν συμβαίνει τίποτε.

Ὀμπενάους· Πῶς ὄχι, Ὑψηλότατε! Ἂς ἐξετάσωμεν τὸν οἶκον τῶν Μπραγκάνς: Ὁ βασιλεύς...

Ὁ Δούξ· (διακόπτων ἡσύχως) Ἀλλ' ὁ Αὐτοκράτωρ;

Ὀμπενάους· Ποῖος;

Ὁ Δούξ· τῆς Γαλλίας;

Ὀμπενάους· Τίποτε τὸ ἀξιοσημείωτον μέχρι τοῦ 1808. Ἂς ἀναφέρωμεν ἐν παρόδῳ τὴν συνθήκην τοῦ Τιλσίτ...

Ὁ Δούξ. Ὥστε, δὲν ἐγένοντο παρὰ συνθῆκαι!

Ὀμπενάους· (θέλων νὰ ἐξακολουθήσῃ) Ἡ Εὐρώπη...

Ὁ Δούξ· Ἄ! συνοψίζετε!

Ὁ Δούξ· Ὤ! δὲν ἀναπτύσσω παρ' ὅταν...

Ὁ Δούξ· Συνέβη λοιπὸν τίποτε ἄλλο;

Ὀμπενάους· Ἀλλά...

Ὁ Δούξ· Τί;

Ὀμπενάους· Θά....

Ὁ Δούξ. Τί; τί συνέβη ἄλλο; Εἴπετέ το!

Ὀμπενάους· Ἀλλὰ δὲν... δὲν γνωρίζω... Ἀστειεύεσθε, Ὑψηλότατε...

Ὁ Δούξ· Δὲν τὸ γνωρίζετε; Θὰ σᾶς τό εἴπω ἐγώ. (Ἐγείρεται πυρετωδῶς).

Τὴν ἕκτην Ὀκτωβρίου 1805....

Διετριστάϊν καὶ Ὀμπενάους, (ἐγειρόμενοι:) Πῶς;

Ὁ Δούξ· (πυρετωδῶς)... ὁπόταν οὐδεὶς περιέμενε τὴν ἐμφάνισίν του, τὴν στιγμὴν κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ Βιέννη, βλέπουσα πετῶντα τὸν Ἀετὸν ἕτοιμον νὰ ἐπιπέσῃ, παρηγορεῖτο λέγουσα: Θὰ ριφθῇ ἐπὶ τοῦ Λονδίνου!...», ἐγκαταλείψας τὸ Στρασβοῦργον, διαπεράσας τὸν Ρῆνον, εἰς Κέλ, ὁ Αὐτοκράτωρ...

Ὀμπενάους· Ὁ Αὐτοκράτωρ;

Ὁ Δούξ· καὶ γνωρίζετε ποῖος! φθάνει εἰς Βουρτεμβέργ....

Διετριστάϊν· (ἔντρομος)· Ἄ! Θεέ μου!

Ὁ Δούξ· Πρὸ τῶν θυρῶν τῆς Αὐστρίας δίδει συναυλίαν. Ὁ Μουρὰτ διευθύνει τὰς σάλπιγγας, καὶ τὰ τύμπανα ὁ Σούλτ. Ἀφίνει τοὺς στρατηγοὺς αὐτοῦ εἰς Βέρτιγκεν, εἰς Ἄουξβουγ, καὶ οἱ στρατηγοὶ αὐτοῦ κερδίζουσι δύο ἢ τρεῖς νίκας — τὰ πάρεργα!...

Ὀμπενάους. Ἀλλά... Ὑψηλότατε!...

Ὁ Δούξ. Ἐξακολουθεῖ τὴν ὑπεράνθρωπον αὐτοῦ πορείαν, φθάνει πρὸ τοῦ Οὔλμ χωρὶς ν' ἀναπαυθῇ, διατάσσει τὸν Νέϋ νὰ καταλάβῃ τὸ Ἐλσεγγεν, συντάσσει ἕνα δελτίον εὔθυμον, ἁπλοῦν καὶ τρομερόν, ἑτοιμάζει τὴν ἔφοδον, καὶ τὴν 17ην Ὀκτωβρίου, πρὸ τῶν ποδῶν τοῦ ἥρωος τούτου καταθέτουσι τὰ ὅπλα 27000 Αὐστριακοὶ καὶ 18 στρατηγοί!

— Καὶ ὁ Αὐτοκράτωρ ἀπέρχεται!

Διετριατάιν: Ὑψηλότατε.

Ὁ Δούξ· (μὲ φωνὴν δυνατωτέραν·) Τὸν Νοέμβριον εὑρίσκεται εἰς Βιέννην, μένει εἰς τὸ Σομπρούν, εἰς τὸ δωμάτιόν μου.

Ὀμπενάους. Ἀλλά;...

Ὁ Δούξ· Ἀκολουθεῖ τὸν ἐχθρόν· Αἰσθάνεται ὅτι τὸν κρατεῖ· ἕνα βράδυ λέγει εἰς τὸ στρατόπεδον· « Αὔριον! Τὴν ἐπαύριον, καλπάζων πρὸ τῶν γραμμῶν φωνάζει· « Στρατιῶται, πρέπει νὰ τελειώσωμεν μὲ κεραυνούς!» Προχωρεῖ, ἐν μέσῳ τοῦ χρυσοῦ του στρατηγείου διακρίνεται ἡ φαιά, ἡ ἁπλῆ αὐτοῦ στολή· τὸ στράτευμα ὁμοιάζει πρὸς θάλασσαν· περιμένει τὸν ἥλιον ὁ Αὐτοκράτωρ· βλέπει αὐτὸν ἀνατέλλοντα ὑπεράνω ἀκρωτηρίου καὶ δι' ἑνὸς μειδιάματος θέτει τὸν ἥλιον τοῦτον ἐν τῇ ἱστορία! Ἰδού!

Ὀμπενάους· (βλέπων μετ' ἀπελπισίας τὸν Διετριστάϊν.)

Διετριστάϊν!

Διετριστάϊν, (ὡσαύτως:) Ὀμπενάους!

Ὁ Δούξ, (πηγαινοερχόμενος πυρετωδῶς:) Τρόμος! Θάνατος! Δύο αὐτοκράτορες νικηθέντες ὑπὸ τοῦ Αὐτοκράτορος! Εἴκοσι χιλιάδες αἰχμάλωτοι!..

Ὀμπενάους, (ἀκολουθῶν αὐτόν:) Σᾶς καθικετεύω!..

Διετρισάϊν· Σκεφθῆτε ὅτι, ἐὰν κανείς...

Ὁ Δούξ· Ἡ ἐκστρατεία περατοῦται! Τὰ πτώματα πλέουσιν ἐπὶ τῶν πάγων τῆς λίμνης! Ὁ πάππος μου ἔρχεται νὰ ἴδῃ τὸν πατέρα μου εἰς τὸ στρατόπεδον!..

Διετριστάϊν· Ὑψηλότατε

Ὁ Δούξ· (Τονίζων πεισματωδῶς τὰς λέξεις:) Εἰς τὸ στρα-τό-πεδον!

Ὀμπενάους· Θὰ σιωπήσετ' ἐπὶ τέλους

Ὁ Δούξ· Καὶ ὁ πατήρ μου παραχωρεῖ τὴν εἰρήνην εἰς τὸν πάππον μου Κατόπιν, αἱ σημαῖαι τὰς ὁποίας ἐκέρδισε καὶ τὰς ὁποίας διένειμε!

— Ὀκτὼ εἰς τὴν πόλιν τῶν Παρισίων!

(Τὴν στιγμὴν ταύτην, ἡ κόμησσα καὶ ὁ ράπτης, οἵ τινες ἐπροχώρουν ἐφ' ὅσον ὁ Δούξ ὡμίλει, ὠχροὶ καὶ συγκεκινημένοι, προσπαθοῦσι ν' ἀποσυρθῶσιν ἀπαρατήρητοι, κρατοῦντες τὰ δέματα αὐτῶν. Ἀλλ' ἐν τῇ συγκινήσει των δὲν προσέχουν, καὶ τὰ δέματα των πίπτοι ν διασκορπιζόμενα μετὰ θορύβου ἐπὶ τῆς σκηνῆς.)

Ὀμπενάους, (στρεφόμενος:) Ὤ!

Ὁ Δούξ, (ἐξακολουθῶν:) Πεντήκοντα εἰς τὴν Γερουσίαν.

Ὀμπενάους· Αὐτοὶ οἱ ἄνθρωποι!..

Διετριστάϊν, (τρέχων πρὸς αὐτούς.) Φύγετε!

Ὁ Δούξ (μὲ φωνὴν βροντώδη:) Πεντήκοντα εἰς τὴν Παναγίαν τῶν Παρισίων!..

Ὀμπενάους· Ὤ! Θεέ μου!..

Ὁ Δούξ, (ἔξω φρενῶν, καὶ χειρονομῶν ὡς νὰ διένειμε χιλιάδας σημαιῶν·) Σημαίας!

Διετριστάϊν· (Ὠθῶν ἔξω τὴν κόμησσα καὶ τὸν ράπτην) Γλήγωρα, φύγετε!...

Ὁ Δούξ· (πίπτων ἐξηντλημένος ἐπὶ ἕδρας·) Σημαίας! Σημαίας!

(Ἡ κόμησσα καὶ ὁ ράπτης ἐξῆλθον.)

Διετριστάϊν· Ἦσαν ἀκόμη ἐκεῖ.

Ὁ Δούξ· (βήχων, μετὰ κόπου, Σημαίας·

Διετριστάϊν· Ὑψηλότατε!...

Ὁ Δούξ· Σιωπῶ.

Διετριστάϊν· Εἶναι πλέον ἀργά... Τί θὰ εἴπῃ ὁ Μέττερνιχ;.. Οἱ ἄνθρωποι αὐτοί, ἐδῶ!...

Ὁ Δούξ· (σφογγίζων τὸ κάθιδρον μέτωπόν του·) Ἄλλωστε, σήμερον, δὲν γνωρίζω περισσότερα.

(Βήχει καὶ πάλιν·) Κύριε καθηγητά...

Διετριστάϊν· (προσφέρων αὐτῷ ποτήριον ὕδατος.) Πίετε ὀλίγον·...

Ὁ Δούξ· (ἀφοῦ ἔπιεν ὀλίγον.) Δὲν εἶν' ἀλήθεια, ὅτι ἐπροόδευσα εἰς τὴν ἱστορίαν;...

(*Ἐ. Ροστὰν*) **Ὅμηρος Μπεκές.**

ΛΗΣΜΟΝΗΜΕΝΟΙ ΣΚΟΠΟΙ

ΤΑ ΘΥΜΑΤΑ ΤΗΣ ΣΚΥΛΛΑΣ

Οὔτε Σειρήνων πρόσχαροι σκοποὶ σ' ἀκρογιαλιά,
Ποῦ λίγωναν κι ἐμάγευαν ψυχὲς ξενητεμένες,
Ἐγλύκαναν τὸ δρόμο σας σὲ χῶρες μακρυσμένες,
Θύματα, ποῦ σᾶς πέθανε μιᾶς Σκύλλας ἀγκαλιά.

Ὅταν κουπὶ τραβούσατε βουβοί, χωρὶς μιλιά,
Κι' εἴχατε κλείσει καὶ τ' αὐτιά, οἱ δολερὲς παρθένες
Ἐψαίλναν τὰ τραγούδια των γι' ἄλλον ξετρελλαμένες.
Γιὰ σᾶς, φτωχοί, δὲν βρέθηκε παρηγοριᾶς σταλιά.

Σειρήνων δὲν σᾶς λάλησαν πρωτάκουστοι σκοποί.
Ἐσεῖς σκυμμένοι πάντοτε ἀπάνω στὸ κουπὶ
Καὶ μαγικὰ περάσατε καὶ ὠργισμένα μέρη.

Μάγια δὲν σᾶς ἐτρόβηξαν στὴ πρόσχαρη ἀμμουδιά.
Γλυκόλογα δὲν πλάνεσαν τὴ μαύρη σας καρδιά.
Μόνο σᾶς πῆρε τὸ σκληρὸ ἄπονης Σκύλλας χέρι.

Ἐμπεδοκλῆς.

ΝΕΩΤΕΡΑΙ ΣΚΕΨΕΙΣ

Συνεπείᾳ παρακλήσεως φίλου ἀναγνώστου ὅπως δοθῇ ἐκ μέρους ἡμῶν μία ἀπάντησις εἰς τὴν ἐρώτησίν του περὶ τῶν φυσικῶν φαινομένων καὶ ἰδίᾳ περὶ τῶν θαυμάτων τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὄχι ἀπὸ δογματικῆς ἀπόψεως, ἀλλ' αὐστηρῶς ἐπιστημονικῆς, ἀπετάθημεν εἰς τὸν ἀγαπητὸν ἡμῶν φίλον κ. Ν. Μπέλλαν, ἐνδιατρίψαντα περὶ τὰ τοιαῦτα, ὅστις πολὺ προθύμως ἔπεμψε τὴν ἑξῆς σχετικὴν ἐπιστολήν.

Δημοσιεύοντες τὰ κατωτέρω δηλοῦμεν ὅτι ἀποφεύγομεν νὰ διατυπώσωμεν ὑπὲρ ἢ κατὰ γνώμην ἐπὶ τῶν ἴσως τολμηρῶν κάτωθι ἰδεῶν τοῦ κ. Ν. Μπέλλα.

Πέραν, 17 Σεπτεμβρίου 1909.

Ἀγαπητὲ Κύριε.

Διὰ νὰ ἔχετε μίαν κλασικήν, οὕτως εἰπεῖν, ἀπάντησιν εἰς τὴν ἐρώτησίν σας θὰ ἦτο καλλίτερον ν' ἀποταθῆτε εἰς τοὺς ἁρμοδίους καθηγητὰς τῆς θεολογίας ἢ τῆς θεοσοφίας· διότι τί περιμένετε ἀπὸ τὰς ἀτελεῖς μελέτας ἑνὸς βιοπαλαιστοῦ στερουμένου καὶ αὐτῆς τῆς ἡσυχίας τοῦ πνεύματος καὶ αὐτοῦ τοῦ ὑλικοῦ χρόνου; Ἂν ἐν τούτοις, εἶσθε ἀρκετὰ ὀλιγαρκής, δὲν ἔχω οὐδεμίαν ἀντίρρησιν νὰ σᾶς εἴπω πῶς σκέπτωμαι ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου.

Ὁ θαυμασμὸς τῆς ἀνθρωπότητος πρὸς τὸ πρόσωπον τοῦ Ναζωραίου, ἡ δόξα, ἧς καὶ τώρα ἀκόμη εἶνε ἀντικείμενον εἰς τὰς σφαίρας ὅπου ζῇ τὸ μεγαλεῖον τῆς ἐξεχούσης, τῆς σπανίας, τῆς Μεγάλης, τῆς θείας ταύτης φυσιογνωμίας δὲν ἔγκειται οὔτε τόσον εἰς τὴν ὑψηλὴν διδασκαλίαν του, οὔτε εἰς τὰ θαύματα ὧν ἦτο αὐτουργός.

Εἶνε ἀδιαφιλονείκητον ὅτι ἡ μερὶς τοῦ πολλοῦ λαοῦ

καὶ ἐκείνου ὅστις τυρβάζων περὶ ἄλλα οὐσιωδέστερα ζητήματα ἔχοντα ἄμεσον καὶ ἀποκλειστικὴν σχέσιν μὲ τὸ εὖ ζῆν δὲν δύναται ἢ δὲν θέλει ν' ἀντιληφθῇ τὴν ἀληθῆ ἀξίαν καὶ τὴν ἀληθῆ ὑπεροχὴν τοῦ Μεγάλου τῆς Ναζαρὲτ τέκνου.

Ἱκανοποιεῖται ἀρκούντως μὲ τὰ φαινόμενα ἐκεῖνα ἅπερ ἀδισφιλονεικήτως φαίνονται ὡς ὑπερφυσικά, καὶ τὴν ἐξαιρετικὴν ταύτην δύναμιν ἀδυνατεῖ νὰ ἐξηγήσῃ ἄλλως ἢ διὰ τῆς εὐκόλου καίτοι δυσνοήτου θεωρίας τῆς θεοποιήσεως αὐτοῦ.

Τίς θὰ ἦτο τόσον αὐστηρὸς νὰ καταδικάσῃ τὸν ἀμαθῆ ἄνθρωπον, διότι παραδέχεται τοιαύτην θεωρίαν;

Ἐξηγεῖται ἀφ' ἑτέρου πληρέστατα ἡ υἱοθέτησις ταύτης ὑπὸ τῶν ὀργάνων τῆς θρησκείας, ἅτινα διεῖδον ἐν τῇ τοιαύτῃ θεωρίᾳ μέγαν θρίαμβον, μεγάλην δύναμιν, μέγα ΣΥΜΦΕΡΟΝ.

Εἶνε ἄσχετον ζήτημα ἂν ὅλα τὰ ὄργανα ταῦτα πιστεύουν εἰς ὅ,τι διδάσκουν.

Εἶνε ἄλλο ζήτημα ἂν ὤφειλον ἢ ὄχι ν' ἀπατοῦν ἑαυτοὺς καὶ τοὺς ἄλλους.

Τὸ ἀδιαφιλονείκητον εἶνε ὅτι εὐκολώτερα καὶ ἀκριβώτερα πωλεῖ τὰ συγχωροχάρτια ἡ θεωρία αὕτη παρὰ κάθε ἄλλη.

Τίς ἀρνεῖται, δηλαδὴ τίς οὐδέτερος κριτὴς καὶ ἁπλοῦς θεατὴς τῆς παιζομένης κωμῳδίας ἀρνεῖται ὅτι, ἂν οἱ ἄνθρωποι οὗτοι ἐνδιεφέροντο ὑπὲρ τῆς βελτιώσεως τῆς τύχης τοῦ πλήθους, ὅπερ ἀρέσκονται ν' ἀποκαλοῦν ποίμνιόν των, καθ' ὃν τρόπον ἐνδιεφέρετο Ἐκεῖνος ὑπὲρ λυτρώσεως τῆς ὅλης ἀνθρωπότητος, τὸ ἀποτέλεσμα θὰ ἦτο καθαρῶς καὶ γνησίως χριστιανικόν;

Μιμούμενοι τὸ παράδειγμά Του, καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὴν φυσιολογικὴν καὶ ἠθικὴν ζωήν, ἣν διάγουσι θὰ ἐχάρασσον ἐπὶ τῶν καρδιῶν τῶν ἀνθρώπων βαθεῖαν τὴν ἰδέαν τῆς Χριστιανικῆς ἀρετῆς καὶ τῆς Χριστιανικῆς διδασκαλίας, ἧς ἡ κατακλεὶς εἶνε τὸ ΑΓΑΠΑΤΕ ΑΛΛΗΛΟΥΣ.

Φαντάζεσθε ὁποῖον θὰ ἦτο τὸ ἀπτόν, οὕτως εἰπεῖν, ἀποτέλεσμα τοιαύτης διδασκαλίας διὰ παραδειγμάτων;

Ἀναλογίζετε τὸ μέγεθος τοῦ εὐεργετήματος διὰ τὴν ἀνθρωπότητα ἑνὸς παραδείγματος γνησίας Χριστιανικῆς ζωῆς τῶν αὐτοκαλουμένων στρατιωτῶν τοῦ Χριστοῦ;

Θὰ ἦτο δυνατὸν νὰ εἴχομεν σήμερον βασίλεια ψεύδους, σκότους, δυσειδαιμονίας, ἐγωϊσμοῦ, πολέμων, ἀπάτης, φθόνου, πενίας, διαφθορᾶς καὶ χρυσολατρείας;

Θὰ ἐστερεῖτο τὸ ἀνθρώπινον γένος τῶν θείων δώρων, ἅτινα ἀπὸ τῆς συλλήψεως μέχρι τῆς στιγμῆς τοῦ σωματικοῦ θανάτου του ἐμφωλεύουν ἐν λανθανούσῃ καταστάσει ἐν τῷ εἶναι, ἐὰν δεόντως ἐκαλλιεργοῦντο τὰ δῶρα ταῦτα; δῶρα δὲ λέγων ἐννοῶ ὅλας τὰς ἰδιότητας αἵτινες ἀποτελοῦν τὴν ἠθικὴν ἄποψιν τοῦ μεγάλου Δημιουργοῦ Πνεύματος· τὰς ἰδιότητας ἐκείνας αἵτινες διοχετευθεῖσαι ἐν τῷ τελειοτάτῳ τῶν δημιουργημάτων, τῷ ἀνθρώπῳ, κατέστησαν αὐτὸν κατὰ τὴν διδασκαλίαν τῆς Γραφῆς **«κατ' εἰκόνα καὶ ὁμοίωσιν Αὐτοῦ πλάσμα»**.

Καὶ ἐν τούτοις τί βλέπομεν;

Ἀπὸ τῆς βρεφικῆς σχεδὸν ἡλικίας μᾶς περιβάλλουν μὲ ψεύδη, μᾶς τρέφουν μὲ ἀλληγορίας, μᾶς ποτίζουν μὲ ἀσυνεπείας, καὶ μᾶς παρέχουν θεάματα ἀδελφοκτονίας καὶ πολέμων.

Τὸ πρῶτον ὅπερ μᾶς μανθάνουν ψευδῶς καὶ ἀλληγορικῶς εἶνε ὅτι ὁ Θεὸς εἰς ἑπτὰ ἡμέρας ἔκτισε τὸν κόσμον, ὡς ἂν ὁ παῖς θὰ ἐδυσκολεύετο νὰ ἐννοήσῃ ὅτι ὁ κόσμος ὡς εἶνε σήμερον ἐγένετο εἰς ἑπτὰ περιόδους· καὶ κατόπιν νὰ ἀκολουθήσῃ ἡ ἐξήγησις τῆς κοσμογονίας πῶς ὡς πρώτη περίοδος θεωρεῖται ἡ χαώδης κατάστασις τῆς ὕλης, ὡς δευτέρα ὁ βαθμιαῖος ἀποχωρισμὸς τοῦ λανθάνοντος ἐν τῇ ὕλῃ θερμογόνου, ὅπερ παρήγαγε τὸ φῶς καὶ οὕτω καθεξῆς ἀκολουθοῦντες τὴν ἐξέλιξιν τῆς φυσικῆς δημιουργίας ἀπὸ τοῦ πρωτοπλάσματος τοῦ μετάλλου, τοῦ φυτοῦ, τοῦ ζώου νὰ φθάσουν εἰς τὴν τελευταίαν ἔκφανσιν τοῦ ὄντος τοῦ ζωϊκοῦ βασιλείου, δηλαδὴ τοῦ παιδίου ἐκείνου εἰς ὃ διδάσκουν.

Ἂν τὸ μάθημα τοῦτο εἶνε δύσλυτον διὰ τὸν νοῦν ἑνὸς μικροῦ παιδίου, ὅπως ἀδιαφιλονεικήτως εἶνε, τίς ἡ ἀνάγκη ν' ἀρχίζουν ἀπὸ τοιαῦτα ὑψηλὰ μαθήματα καὶ ὑψηλὰ ψεύδη. Δὲν ὑπάρχει ὁ ἀπαιτούμενος καιρὸς ἀργότερα;

Ἔπειτα, ἔρχεται τὸ δεύτερον ψεῦδος ἢ πλάνη ὅπως θέλετε. Ἀφίνουν τὸν παῖδα ὑπὸ τὴν ἐντύπωσιν ὅτι ὅλος ὁ κόσμος περιορίζεται ἀπὸ τοὺς δύο πόλους τῆς γῆς, διότι ἀκροθιγῶς μόνον ὁμιλοῦν εἰς τὴν σειρὰν τῆς δημιουργίας περὶ ἄστρων, ὅπως ἀναφέρουν περὶ δένδρων καὶ ἑρπετῶν. Τίποτε περὶ τῶν ἑκατομμυρίων Ἡλίων καὶ ἡλιακῶν συστημάτων καὶ γαλαξιῶν. Οὐδεμία ἑρμηνεία σοβαρὰ τοῦ μεγαλείου τῆς φύσεως, ἥτις ἑρμηνεία κατ' ἀνάγκην θὰ ἀφίσῃ εἰς τὸν νοῦν τοῦ παιδὸς τὸν θαυμασμὸν πρὸς τὴν παντοδυναμίαν τοῦ Πλάστου.

Ἀκολουθεῖ τὸ τρίτον ψεῦδος, τὸ τερατῶδες, ἐγκληματικόν, ἢ μᾶλλον ἡ ἀπαίσιος ἀδιαφορία τῶν διδασκόντων ὅσον ἀφορᾷ εἰς τὴν ἐξήγησιν καὶ ἑρμηνείαν μερικῶν ρητῶν καὶ γνωμικῶν, οἷον: **Τὸν Θεὸν φοβοῦ. Ἀρχὴ σοφίας φόβος Κυρίου** καὶ τὰ παρόμοια. Ἀρνοῦνται δηλονότι ἀσυναισθήτως οἱ διδάσκοντες τὰ ἱερά, τὴν ἀγαθότητα, φιλευσπλαγχίαν καὶ ἀγάπην τοῦ Θεοῦ πρὸς ὅλα τὰ τέκνα του καὶ ἀφίνουν νὰ φυτευθῇ εἰς τὴν τρυφερὰν καρδίαν τοῦ μέλλοντος ἀνδρὸς ἡ ἰδέα τοῦ φόβου, τοῦ τρόμου τοῦ δεσποτισμοῦ τῆς ἐκδικήσεως, τοῦ θυμοῦ, τῆς σκληρότητος καὶ ὅλων ἐκείνων τῶν θηριωδῶν καὶ αἱμοχαρῶν ἐνστίκτων μὲ τὰ ὁποῖα ἡ Γραφὴ μᾶς παρουσιάζει τὸν Ἰεχωβὰ ὅπως ἀργότερον ἡ Ἱστορία μᾶς παρουσιάζει τοὺς Νέρωνας καὶ τοὺς Ἀπτοὺλ Χαμίτ.

Διότι τί ἄλλο εἶνε, ἢ σειρὰ τοιούτων διδαγμάτων, μέγα μέρος τῆς Παλαιᾶς Διαθήκης, βιβλίον γραφὲν ὑπὸ Ἀαρών, Μωϋσέως καὶ ἄλλων συγγραφέων τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, ἐποχῆς καθ' ἣν ὁ διεφθαρμένος, σκληρός, ἀτίθασσος καὶ ἐγωϊστικὸς χαρακτὴρ τῶν Ἰουδαίων ἠδύνατο νὰ ἐξημερωθῇ μόνον μὲ παρόμοιον βιβλίον, γραφὲν δῆθεν ὑπ' αὐτοῦ τοῦ Θεοῦ· ἑνὸς Θεοῦ ἀρεσκομένου εἰς τὴν κνίσσαν τῶν καιομένων σαρκῶν τῶν πλασμάτων του, αἱμοχαροῦς, ἀδυσωπήτου τιμωροῦ, σκληροῦ ἐκδικητοῦ τῶν ἐχθρῶν του, χαλκεύοντος διὰ τοῦ συνεταίρου του τοῦ Βεελζεμποὺθ τὰς ἁλύσσεις, δι' ὧν δεδεμένα τὰ σώματα τῶν ἐθνικῶν θὰ ἐρρίπτοντο εἰς τὴν κόλασιν ὅπου ἡ ἀτμοσφαῖρα ἀποτελεῖται ἀπὸ φλόγας καὶ ὅπου θὰ ἐβαπτίζοντο εἰς ζέουσαν πίσαν ἐξ ἧς πάλιν θὰ ἐσύροντο διὰ πεπυρακτωμένων λαβίδων ὅπως μεταφερθῶσιν εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ βασανιστηρίου, καὶ κατόπιν πάλιν εἰς τὰς ἀπαισίας κολυμβήθρας, πλήρεις ζέοντος ἐλαίου . . . μέχρι συντελείας αἰώνων !!!

Καὶ μετὰ τὴν περίοδον ταύτην τῆς φρίκης, ἥτις καταλαμβάνει τὴν εὐφάνταστον τοῦ παιδὸς διάνοιαν ἔρχεται ἡ σειρὰ τῶν ἐκπλήξεων καὶ ἀσυνεπειῶν ὑπὸ τὴν μορφὴν ἑνὸς Πατρὸς ἡμῶν οἰκτίρμονος καὶ ἐλεήμονος, μακροθύμου καὶ πολυευσπλάγχου, ὅστις **«οὐκ εἰς τέλος ὀργισθήσεται οὐδὲ εἰς τὸν αἰῶνα μηνιεῖ»** ὅστις «οὐ κατὰ τὰς ἀνομίας ἡμῶν ἐποίησεν ἡμῖν, οὐδὲ κατὰ τὸς ἁμαρτίας ἡμῶν ἀνταπέδωκεν ἡμῖν».

Καὶ μανθάνει ἀκόμη ὁ παῖς ὅτι ὀφείλει νὰ ὑμνῇ καὶ δοξάζῃ τὸν «εὐϊλατεύοντα πάσας τὰς ἀνομίας του, τὸν ἰώμενον πάσας τὰς νόσους του». «Τὸν λυτρούμενον ἐκ φθορᾶς τὴν ψυχήν του». «Τὸν ἐμπιπλῶντα ἐν ἀγαθοῖς τὴν ἐπιθυμίαν του» καὶ τὸν «ποιοῦντα ἐλεημοσύνας Κύριον».

Ὁποία ἁρμονία διδασκαλίας!

Καὶ ἰδοὺ ὁ νεαρὸς ἄνθρωπος εἰς ἕνα ὠκεανὸν ἀντιρρήσεων καὶ ἀσυνεπειῶν. Ἔχει ἔμπροσθέν του τὸν ἴδιον ἱερέα· χθὲς εἰς τὸ σχολεῖον παριστῶντα ἕνα τερατώδη Ἰεχωβὰ καὶ σήμερον ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ὑμνοῦντα τὴν δόξαν ἑνὸς Θεοῦ ἀγάπης καὶ οἰκτιρμῶν καὶ ἐλέους.

Ποῖον νὰ πιστεύσῃ;

Θὰ ἐξέφευγα πολὺ τοῦ θέματος ἂν ἐπεχείρουν νὰ ἀναλύσω τὴν μέθοδον δι' ἧς καταδικάζεται εἰς τὸ σκότος ἄνευ ἐλπίδος διαφωτίσεως, τὸ τέκνον τοῦ λαοῦ, ἡ μέλλουσα γενεά, ἡ ἐλπὶς τοῦ ἔθνους καὶ τοῦ Γένους, τὸ θῦμα τοῦτο, ἐνταῦθα μὲν τῆς Ἐκκλησίας, ἀλλαχοῦ δὲ Ἐκκλησίας καὶ Πολιτείας.

Καὶ θὰ ἦτο τρόντι ἔργον δίκαιον ἂν κανεὶς νέος Ἰεχωβὰ παίζων τὸ πρόσωπον ὅπερ ἡ Γραφὴ τῷ ἀποδίδει κατώρθου νὰ δημιουργήσῃ ἐπὶ τοῦ πλανήτου τούτου γέεναν, ἐν ᾗ νὰ καταδικάσῃ εἰς ὁλοσχερῆ ἐξαφάνισιν ὅλα τὰ στοιχεῖα τὰ διαστρεβλοῦντα τὴν ἀλήθειαν, τὰ κρύπτοντα τὸ φῶς καὶ τὰ ἐγωϊστικῶς ἀδιαφοροῦντα διὰ τὴν πρόοδον, τὴν εὐημερίαν καὶ τὴν ἐξανθρώπισιν τῶν λαῶν, ἀρχίζων ἀπὸ τοὺς **ἀναξίους τοῦ ὀνόματός** των ἱερεῖς, διδασκάλους, ἐφόρους, συμβούλους φιλεκπαιδευτικῶν ἐπιτροπῶν, βιβλιοκαπήλους καὶ ὑποστηρικτὰς αὐτῶν. Τονίζω τὸ «ἀναξίους τοῦ ὀνόματος» διότι ὁμολογουμένως ὑπάρχουσι μεταξὺ τῶν στοιχείων τούτων μονάδες ἔχουσαι συναίσθησιν τοῦ καθήκοντός των καὶ ἀγανακτοῦσαι διὰ τὴν ἔκρυθμον ταύτην κατάστασιν, ἕτοιμαι νὰ θέσουν τὰ πράγματα εἰς τὴν τροχιάν των καὶ ἕκαστον εἰς τὴν θέσιν του, ἂν ἡ φωνή των δὲν κατεδικάζετο εἰς σιγὴν ὑπὸ τῆς μαινομένης λαίλαπος τῆς κοινωνικῆς διαφθορᾶς, καὶ τοῦ ρεύματος τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἰσχύος, ὅπερ ρεῦμα μανιωδῶς παρασύρει τὰς μονομερεῖς γνώμας, τὰ πορίσματα μελέτης, τὸ ἀνθρωπιστικὸν αἴσθημα, τὴν συναίσθησιν τοῦ καθήκοντος καὶ τὰ ἀνώτερα ἰδεώδη τῶν ὀλίγων ἀδυνάτων.

Ναί, θὰ εἴχομεν ἀνάγκην μιᾶς δευτέρας ἐμφανίσεως τοῦ ἥρωος τοῦ Γολγοθᾶ μὲ δεσμίδας φραγγελίων ἀνὰ χεῖρας καὶ μὲ ἀναρίθμητα « Οὐαὶ » πρὸς τοὺς νεωτέρους Γραμματεῖς καὶ Φαρισαίους ὑποκριτάς, διὰ νὰ ἐκδιωχθῶσιν ἐκ τοῦ Ναοῦ οἱ ποιήσαντες τὸν Οἶκον τοῦ Πατρὸς ἡμῶν οἶκον Ἐμπορίου.

Ἀλλά, διότι τοιαύτη ἐμφάνισις δὲν γίνεται, πρέπει νὰ σταυρώσωμεν τὰς χεῖρας, μοιρολογοῦντες ὡς γραῖδια τὸν ἠθικὸν θάνατον τῆς ἀνθρωπότητος;

Ὄχι! μυριάκης ὄχι! Ὅσον δήποτε ἀσθενὴς καὶ ἂν ᾖ ἡ φωνὴ τοῦ ὑποδεικνύοντος τὴν βελτίωσιν τῶν κακῶς κειμένων, δύναται αὕτη νὰ ἔχῃ τὸ ἀποτέλεσμά της ἐν ἀποτέρῳ μέλλοντι· Ὅταν πολλαὶ τοιαῦται ἀσθενεῖς φωναὶ δονῶσι τὴν ἀτμοφαῖραν, ἐκ διαφόρων σημείων, ὁμοιάζουσι πρὸς τὰ λιθάρια τὰ ὁποῖα τὰ παιδία παίζοντα ρίπτουν εἰς τὴν θάλασσαν.

Ἕκαστον λιθάριον ριπτόμενον προξενεῖ ἕνα μικρὸν κύκλον ἐν τῷ ὕδατι ἕνεκα τῆς μετατοπίσεως αὐτοῦ· ὁ κύκλος ἐκεῖνος βαθμηδὸν μεγαλύνεται καὶ πολλαπλασιαζόμενος ἐξαπλοῦται εἰς τὴν ἄπειρον τοῦ ὠκεανοῦ ἔκτασιν. Καὶ ἔπειτα;

Ἀ! ἔπειτα, δὲν εἶνε ἀπίθανον διάφοροι τοιοῦτοι λίθοι ριπτόμενοι ταὐτοχρόνως ἐκ διαφόρων σημείων νὰ προκαλέσουν ἰσαρίθμους κυμάνσεις τοῦ ὕδατος μέχρις οὗ διασταυρούμεναι καὶ συναντώμεναι αἱ κυμάνσεις αὗται ἐν τῇ ἀχανεῖ Ἐκτάσει ἀποτελέσουν ὀγκῶδες κῦμα, ἱκανὸν νὰ καταποντίσῃ τὸ σαπρὸν σκάφος τῆς κοινωνικῆς ἀθλιότητος, μ' ὅλας τὰς ἐπιβαινούσας κακίας καὶ ἐγωϊστικὰς διαθέσεις.

Χαίρετε

Ν. Ι. Μπέλλας.

Υ. Γ. Παρασυρθεὶς ἀπὸ ἄλλων σκέψεων, ἀφῆκα ἀσυμπλήρωτον τὴν ἀρχικῶς διατυπωθεῖσαν γνώμην ὅτι, οὔτε ἡ διδασκαλία τοῦ Ἰησοῦ, οὔτε ἡ θαυματουργός του δύναμις εἶνε τόσον ὁ ἄξων περὶ ὃν στρέφεται ὁ θαυμασμὸς τῆς σκεπτομένης μερίδος τῆς ἀνθρωπότητος, ὅσον, ἤθελον νὰ εἴπω, ὁ ἀνθρωπισμός του.

Ἡ ἀπερίγραπτος μεγάλη ἀγάτη Του πρὸς τὸν ἄνθρωπον, ἡ ἀνυπόκριτος, σταθερὰ καὶ εἰλικρινὴς πεποίθησίς Του πρὸς ἕνα Πατέρα Του, Ἀγάπης καὶ Ἀγαθότητος, ἡ στοργή Του πρὸς τὸν πάσχοντα πλησίον Του, ὁ

ἀλτρουϊσμός Του, ἡ πραότης Του, ἡ αὐταπαρνησία Του καὶ ὅλαι ὁμοῦ αἱ ἀρεταὶ αἵτινες λανθάνουσιν εἰς πάντα ἄνθρωπον, ἐξεδηλώθησαν ἐν τῇ εὐγενεῖ καρδίᾳ τοῦ θείου τούτου τέκνου τῆς Δημιουργίας ἐν ὅλῃ τῇ ἐκλάμψει, ἧς παραδείγματα δὲν γνωρίζω ἂν ἔχῃ νὰ παρουσιάσῃ ἄλλα ἡ Ἱστορία. Ἐννοῶ παραδείγματα τελείας ὁμοιότητος.

Ἡ διδασκαλία Του, ἀδιαφιλονεικήτως εἶνε ὑψηλή· διότι τί τελειότερον τοῦ Μὴ κάμεις εἰς ἄλλον ὅ,τι δὲν ἐπιθυμεῖς ἄλλοι νὰ κάμουν πρὸς σέ;

Κι' ἐν τούτοις θὰ ἠλλατοῦτο πολὺ ἡ δόξα Του καὶ θὰ ἐμετριάζετο ἀρκετὰ ὁ ἄπειρος θαυμασμὸς πρὸς τὸν Ἄνθρωπον (ὅστις θὰ παραμένῃ εἰς αἰῶνας ὁ τύπος τελείου ἀνθρώπου) ἂν ἐπρόκειτο νὰ Τὸν κρίνῃ ἡ ἀνθρωπότης ἐκ μόνης τῆς διδασκαλίας Του.

Διότι καὶ σοφὸς Ἕλλην περὶ τὰ 500 ἔτη πρὸ ἐκείνου ἔλεγε «Ὅ σὺ μισεῖς ἑτέρῳ μὴ ποιήσεις.» ἡ δὲ συγκριτικὴ θρησκολογία ἀφ' ἑτέρου μᾶς ἀποδεικνύει ὅτι ἐν τῇ Βίβλῳ τοῦ Ζωροάστρου, ἀπαντᾷ τὸ ταὐτόσημον. «Κάμε εἰς ἄλλους, ὅ,τι θὰ ἤθελες ὁρέσει νὰ κάμουν ἄλλοι πρὸς σέ», τοῦθ' ὅπερ πάλιν ὡς διϋσχυρίζονται οἱ ἀρχαιοδίφαι, ἀπαντᾷ εἰς τοὺς παπύρους τῶν ἀρχαιοτέρων θρησκειῶν τῶν Βαβυλωνίων καὶ Ἀσσυρίων.

Ὁ ἐλλικρινὴς θαυμασμός, ὡς εἶπον, εἶνε ὅτι τὸ Μέγα τέκνον τῆς Ναζαρέτ, ἐγνώρισε νὰ ἐφαρμόσῃ ἐν τῇ καθημερινῇ Αὐτοῦ ζωῇ τὰς ὑψηλὰς ὑποθήκας, ἃς ἐδιδάχθη ἐπὶ 20 περίπου ἔτη ἀναστρεφόμενος μὲ τοὺς μάγους τῆς Ἀνατολῆς καὶ τοὺς μύστας τῆς Αἰγυπτιακῆς σοφίας.

Ὅσον διὰ τὰ θαύματα; περὶ αὐτῶν οὐδὲ λόγος πρέπει νὰ γίνηται.

Ἡ ἀτμοσφαῖρα τριγύρω μας καὶ ὅλοι οἱ πλανῆται σύγκεινται ἐκ πνεύματος καὶ ὕλης. Ἡ ἀλχημεία τῶν ἀρχαίων Αἰγυπτίων ἦτο εἰς ἐφαρμογὴν παρὰ τοῖς σοφοῖς, οἱ δὲ ἱερεῖς τῶν ναῶν τῆς χώρας ἐκείνης εἶχον γνῶσιν τοῦ μυστηριώδους νόμου τοῦ συνδυασμοῦ καὶ τῆς χρησιμοποιήσεως τῶν ἰδιοτήτων, ἃς ἤντλουν ἀπὸ τὰ πρῶτα στοιχεῖα, τὴν γῆν, τὸ πῦρ, τὸν ἀέρα, καὶ τὸ ὕδωρ. Ἡ γνῶσις αὕτη ἐπέτρεπεν αὐτοῖς νὰ παράγουν φαινόμενα ἀνεξήγητα τὴν σήμερον μέχρι τινὸς καὶ τὰ ὁποῖα καθὸ ἀνεξήγητα καλοῦνται θαύματα.

Μήπως ὁ ἀντικατοπτρισμὸς ὁλοκλήρου πόλεως μὲ τοὺς πύργους της καὶ τὰ κωδωνοστάσιά της ἐν μέσῳ ὠκεανοῦ ἢ ἐρήμου δὲν εἶνε ἰὰ τελευταῖα ἴχνη τοιούτου παραδόξου καὶ ἀνεξηγήτου συνδυασμοῦ τῶν διαφόρων στοιχείων καὶ τῆς ἀτμοσφαίρας; Ὁ ἀὴρ εἶνε τὸ τελειότερον φωνόγραφον πάσης ἐφευρέσεως τοῦ Ἐδισων· καὶ ὁ Μαρκόνης μελετήσας καὶ χρησιμοποιήσας τὰ μόρια τοῦ αἰθέρος ὡς μέσον συγκοινωνίας παρουσίασεν εἰς τὸν ἐπιστημονικὸν κόσμον μίαν ἀνακάλυψιν ἥτις πρό τινων ἐτῶν θὰ ἐθεωρεῖτο ὡς θαῦμα.

Ὁ ἠλεκτρισμὸς ὁ ἀείποτε ὑπάρξας ἐν τῇ ὕλῃ καὶ τῷ ἀέρι δὲν ἠδύνατο καὶ τότε νὰ συμβάλλῃ διὰ τῆς καταλλήλου χρησιμοποιήσεώς του εἰς παραγωγὴν φαινομένων ὑπερφυσικῶν θεωρουμένων;

Ἡ δόξα καὶ ὁ θρίαμβος τῆς ἐπιστήμης ἔγκειται εἰς τὴν ἀνακάλυψιν τῶν ὑπαρχόντων φυσικῶν νόμων,

Ἡ ἀληθὴς δόξα ἀνήκει εἰς τὸ Ὄν ἐκεῖνο ὅπερ ἐκ τοῦ μὴ εἶναι τοὺς παρήγαγε.

Εἶνε ἀνάξιον παντὸς ἀληθοῦς ἐπιστήμονος νὰ χαρακτηρίζῃ σήμερον ὡς ὑπερφυσικόν, ὅ, τι αὔριον θὰ ὁμολογήσῃ ὡς φυσικόν.

Ὁ τηλέγραφος, ἡ φωτογραφία, τὸ τηλέφωνον, τὸ φωνόγραφον, ἡ ἐξ ἀποστάσεως φωτογράφησις καὶ τόσαι ἄλλαι ἀνακαλύψεις φυσιολογικαί, τί ἄλλο εἶνε ἂν μὴ ἐν ἐπιγνώσει συνδυασμὸς τῶν διαφόρων στοιχείων τῆς φύσεως πρὸς ἄλληλα;

Ὅταν ἡ γνῶσις ἐλλείπει, τὸ φαινόμεον λέγεται θαῦμα.

Τὸ ἴδιον συμβαίνει μὲ τὴν γνῶσιν τοῦ συνδυασμοῦ καὶ τῆς διευθύνσεως τῶν ἰδιοτήτων τοῦ πνεύματος. Ἡ τηλεπάθεια εἶνε ἓν παράδειγμα τούτου. Ἡ ψυχοφάνεια ἓν ἄλλο.

Οὐδεὶς σεβόμενος ἑαυτὸν καὶ σοβαρῶς συζητῶν (ἐκτὸς ἀποφοίτων τινῶν τῶν σεμιναρίων) θὰ τολμήσῃ νὰ ὑποστηρίξῃ θεωρίαν θεότητος βασιζομένην ἐπὶ θαυματουργοῦ (;) δυνάμεως.

Ἡ ὑποστήριξις ὑπεροχῆς βασιζομένης ἐπὶ θαυματουργοῦ γνώσεως, εἶνε λογική.

Ἀλλοίμονον ἂν ὅλοι οἱ κατεργαζόμενοι θαύματα ἤγειραν ἀξιώσεις θεότητος.

Ἡ πολυθεΐα τῶν ἀρχαίων θὰ ὠχρία πρὸ ἐκείνης τοῦ Ἰουδαϊσμοῦ καὶ Χριστιανισμοῦ.

Ὁ Μωϋσῆς, ὁ Ἀαρών, Ἑρμῆς ὁ Τρισμέγιστος, ὁ Ὀρφεὺς καὶ ὅλοι οἱ μεγάλοι μῦσται τῆς ἀρχαίας Αἰγύπτου, καὶ κατόπιν ὁ Ἐμπεδοκλῆς, Ἀπολλώνιος ὁ Τυαννεὺς, Ἀλέξανδρος ὁ Παφλαγὼν καὶ αἱ λεγεῶνες τῶν Φακίρων Ἰνδῶν θὰ ἠξίουν καὶ δικαίως τίτλους θεότητος.

Δὲν πρέπει νὰ λησμονῶμεν ὅτι οἱ σοφοὶ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ἐγνώριζον τὸ μυστικὸν νόμων τινῶν τῆς φύσεως ἐνεργούντων ὄχι μόνον ἐπὶ τῆς ἁπλῆς ὕλης ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῆς ἄλλης ὕλης τῆς αἰθερίου καὶ ἀοράτου, ἥτις φαίνεται νὰ παίζῃ πολὺ σπουδαιότερον ρόλον ἐκείνης ἥτις ὑποπίπτει εἰς τὰ χονδροειδῆ αἰσθητικὰ ἡμῶν ὄργανα.

Ἐγνώριζον τὸν τρόπον νὰ χρησιμοποιῶσι τὴν δύναμιν τῶν στοιχείων ἐν συνδυασμῷ καὶ τῇ βοηθείᾳ τῆς ἐπιστήμης τῆς ἀλχημείας κατώρθουν νὰ χειρίζωνται κατὰ βούλησιν τὴν δύναμιν ταύτην ἣν καὶ διηύθυναν ἀναλόγως τοῦ ἀποτελέσματος, ὅπερ ἤθελον νὰ ἔχουν.

Καὶ οὕτως ἔχομεν τὸν Μωϋσέα, ὅστις ἐδιδάχθη τὴν σοφίαν τῶν Αἰγυπτίων ὡς υἱὸς θυγατρὸς Φαραώ, νὰ καταβαίνῃ τὸ Ὄρος φέρων μεθ' ἑαυτοῦ πλάκας ἐφ' ὧν γεγλυμμέναι ἦσαν αἱ Ἐντολαί!

Ἔχομεν τὸν ἴδιον νὰ κτυπᾷ μὲ μίαν ῥάβδον τὸν βράχον ἐξ οὗ νὰ ἀναβλύζῃ ὕδωρ!

Ἔχομεν μίαν Θάλασσαν ὑποχωροῦσαν πρὸς διάβασιν τῶν Ἑβραίων!

Ἔχομεν ἀνεπάρκειαν οἴνου, δι' ὀλίγα λεπτὰ μόνον εἰς ἕνα γάμον τῆς Γαλιλαίας!.

Βλέπομεν Ἀπολλώνιον τὸν Τυανέαν ἀναστήνοντα ἐκ νεκρῶν μίαν κόρην, καὶ ἀκούομεν τὸν Ναζωραῖον κράζοντα εἰς τὸν Λάζαρον« δεῦρο ἔξω»

Ἐπαναλαμβάνω, δὲν ὑπάρχει μεγαλητέρα ὕβρις πρὸς τὸν θεοείκελον θεμελιωτὴν τῆς θρησκείας μας, ἐκείνης ἣν αἱ Ἐκκλησίαι Του Τῷ ρίπτουν κατὰ πρόσωπον ὑπὸ τὴν μορφὴν διαιωνίσεως τοῦ σκότους τῶν προλήψεων καὶ τῶν δογμάτων εἰς βάρος τῆς ἀνθρωπότητος, ἥτις εἶνε καιρὸς ἐπὶ τέλους νὰ μάθῃ ὅτι οὐχὶ Θαύματα, ἀλλὰ θαυμάσια μόνον ὑπάρχουν ἐν τῇ Φύσει.

Ὁ εὐπροσδεκτότερος αἶνος ὃν οἱ λειτουργοί Του ὤφειλον νὰ ἀναπέμπωσιν εἰς τὸν θεῖον Ἐκεῖνον Ἄνθρωπον, θὰ ἦτο ἡ φιλοτιμία ἣν θὰ εἶχον νὰ μιμηθῶσι τὸ παράδειγμά του, καὶ ν' ἀσχολῶνται εἰλικρινῶς εἰς τὴν βελτίωσιν τῶν κακῶς κειμένων ὑπὸ ἔποψιν κοινωνικήν, ἐκπαιδευτικήν, θρησκευτικήν, καὶ ἠθικήν· καθόσον ὡς τελικὸν ἀποτέλεσμα τῆς τοιαύτης μερίμνης των θὰ ἦτο ἀσφαλῶς ἡ προπαρασκευὴ μιᾶς νέας γενεᾶς ἀνθρωποτέρων ἀνθρώπων, οἵτινες ἀναποδράστως θὰ ἔθετον τὰς βάσεις τοῦ Γνησίου Χρηστιανισμοῦ συγκεφαλαιωμένου εἰς τὸ ἰδεῶδες τῆς ἀδελφοποιήσεως τῶν ἐθνῶν ἢ ὅπως Ἐκεῖνος παρήγγελεν, Τοῦ «**Ἀγαπᾶται Ἀλλήλους**»

Χαίρετε καὶ πάλιν

Ν. Ι. Μ.

Ν. Β. ΓΟΓΟΛ

ΝΥΞ ΤΟΥ ΜΑΪΟΥ

Ἡ

Ἡ ΠΝΙΓΜΕΝΗ

Ὁ προεστώς.

Γνωρίζετε σεῖς, τὴν νύκτα τῆς Οὐκρανίας; Ὤ! σεῖς, δὲν γνωρίζετε τὴν νύκτα τῆς Οὐκρανίας! Ἰδέτε την: ἐκ τοῦ μέσου τοῦ οὐρανοῦ βλέπει ἡ σελήνη· τὸ ἀπέραντον οὐράνιον σύνολον ἐξαπλοῦται ἀπείρως· φλέγεται καὶ ἀναπνέει. Ἡ γῆ λάμπει ὡς ἄργυρος καὶ εἶναι θαυμάσιος ὁ ἀὴρ καὶ δροσερὸς καὶ πλήρης θωπειῶν, συναποφέρων ὠκεανὸν εὐωδιῶν. Θεία νύκτα! Μαγευτικὴ νύκτα!

Αἱ παρθενικαὶ ἀγριοκερασέαι καὶ βυσσινέαι δειλῶς ἁπλώνουν τὰς ρίζας των εἰς τὴν γῆν καὶ ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν τὰ φύλλα των ψιθυρίζουν, ὡς νὰ ὀργίζωνται καὶ νὰ δυσφοροῦν, ὅταν ὁ γλυκὺς ἀέρας τῆς νυκτὸς διὰ μίαν στιγμὴν εἰςδύσῃ καὶ φιλήσῃ αὐτάς. Οἱ ἀγροὶ κοιμῶνται. Ὑπερθεν αὐτῶν τὸ πᾶν ἀναπνέει, τὸ πᾶν θριαμβεύει, τὸ πᾶν εἶναι θαυμάσιον. Καὶ εἰς τὰς ψυχὰς τὸ πᾶν φαίνεται ἀπείρως, ἀμέτρως θαυμαστόν. Ἐν τοῖς μυχίοις αὐτῶν πλῆθος ἀργυρῶν ὁραμάτων ἐγείρεται ἁρμονικῶς. Ὤ θεία νύκτα! Μαγευτικὴ νύκτα! Τὸ πᾶν ἀναζωογονεῖται, τὰ δάση, αἱ λίμναι, οἱ κάμποι. Πανταχοῦ διασκορπίζεται ἡ ὑπερήφανος φωνὴ τῆς ἀηδόνος τῆς Οὐκρανίας καὶ θαυμάζεται· καὶ ἡ σελήνη τὴν ἤκουεν ἀπὸ τὸ κέντρον τοῦ οὐρανοῦ...

Ὡς μαγευμένον κοιμᾶται ἐλαφρὰ εἰς τὸ ὕψωμα τὸ χωρίον. Λευκοὶ λάμπουν εἰς τὸ φῶς τῆς σελήνης οἱ σωροὶ τῶν καλυβῶν, τῶν ὁποίων οἱ χαμηλοὶ τοῖχοι διαγράφονται ὑπόλευκοι εἰς τὸ σκότος. Τὰ τραγούδια εἶχον παύσει. Τὸ πᾶν ἠρεμεῖ. Οἱ γέροντες ἀπὸ πολλοῦ πλέον ἐκοιμῶντο. Ποῦ καὶ ποῦ φέγγουν τινὰ παράθυρα. Πρὸ τοῦ κατωφλίου καλυβῶν τινων αἱ ἀργοπορήσασαι οἰκογένειαι δειπνοῦν.

— Μάλιστα, τὸ γοσάπ, (1) ἔτσι δὲ χορεύεται! Καὶ γὼ βλέπω ποῦ δὲν πάει.... Τί ψάλλει ὁ κουμπάρος;.. Ἔλα. γόπ, τράλα! γόπ, τράλα! γόπ, γόπ!.. Ἔλεγε μόνος του χωρικός τις μεθυσμένος, μεσῆλιξ, ὁ ὁποῖος ἐχόρευεν εἰς τὴν ὁδόν. Μὰ τὸ Θεὸ ἔτσι δὲν χορεύεται τὸ γοσάπ! Γιατί νὰ λέω ψέμματα; Μὰ τὸ Θεό, ἔτσι δὲν εἶναι! Ἔλα, γόπ, τράλα! γόπ, τράλα! γόπ! γόπ! γόπ...

— Νὰ χαμένος ἄνθρωπος, νἆταν κανένα παλληκάρι, καλά, ἀμ' εἶναι γερογούροινο, γιὰ νὰ τόνε γελοῦν τὰ παιδιὰ χορεύει τὴ νύχτα στὸ δρόμο, ἀνέκραξε, μεσῆλίξ τις γυνή, διερχομένη ἐκεῖθεν καὶ ἔχουσα εἰς τὰς χεῖράς της ἄχυρα. Πήγαινε στὸ σπιτάκι σου! Περασμένη εἶνε ἡ ὥρα πιά.

— Θὰ πάω, εἶπεν ὁ χωρικὸς στάς. Θὰ πάω. Ἐμένα δὲ μὲ νοιάζει γιὰ τὸν προεστό. Τί νομίζει πῶς εἶναι προεστὸς καὶ περεχᾷ τοὺς ἀνθρώπους μὲ κρύο νερὸ στὴν παγωνιὰ καὶ γι' αὐτὸ σήκωσε τὴ μύτη του! Ἔ! προεστέ, προεστέ, προεστέ! Γιὰ τὸν ἑαυτό μου ἐγὼ εἶμαι προεστός. Νὰ ποῦ νὰ στραβωθῶ! Νὰ μὲ σκοτώσῃ ὁ Θεός εἶμαι προεστός. Νὰ τί... ὄχι πῶς... ἐξηκολούθει ἐκεῖνος καὶ πλησιάσας πρὸς τὴν πρώτην τυχοῦσαν καλύβην, ἔστη πρὸ παραθύρου καὶ ἔθεσε τὴν χεῖρά του ἵνα εὕρῃ τὸν ξύλινον λύκον.

— Κυράτσα, ἄνοιξε! Κυράτσα, πιὸ γλήγορα σοῦ λέω, ἄνοιξε! Ἦρθε ἡ ὥρα τοῦ κοζάκου νὰ κοιμηθῇ!

— Ποῦ πᾷς, Καλιένικ; Ξένο σπίτι εἶναι, ἐφώναξαν ὄπισθεν αὐτοῦ τὰ κορίτσια, τὰ ὁποῖα ἐπέστρεφον ἀπὸ τὸ μέρος ποῦ ἐτραγώδουν. Νὰ σοῦ δείξουμε τὸ σπίτι σου;

— Δείξετέ μου το, καλά μου κοριτσάκια.

— Κοριτσάκια; ἀκοῦτε, εἶπεν ἓν ἀπ' αὐτά, τί εὐγενὴς ποῦ εἶναι ὁ Καλιένικ; Γι' αὐτὸ πρέπει νὰ τοῦ δείξουμε τὸ σπίτι του!.. ἀλλὰ ὄχι, πρῶτα χόρεψε.

— Νὰ χορέψω; σεῖς ἔξυπνα κορίτσια, ἐπρόφερεν ὁ Καλιένικ γελῶν καὶ φοβερίζων διὰ τοῦ δακτύλου καὶ περιπατῶν, διότι οἱ πόδες του δὲν ἠδύναντο νὰ σταθῶσιν εἰς ἓν μέρος.

---

(1) Ρωσσικὸς χορός

— Ἀμ' θὰ μ' ἀφήσετε νὰ σᾶς φιλήσω; ὅλες μὲ τὴ σειρὰ θὰ σᾶς φιλήσω, ὅλες!... Καὶ πλαγίως διηυθύνθη πρὸς τὰ κορίτσια, τὰ ὁποῖα ἐθορυβήθησαν καὶ ἤρχισαν νὰ φωνάζουν, ἀλλὰ κατόπιν ἰδόντα ὅτι ὁ Καλιένικ δὲν ἦτο ταχὺς τοὺς πόδας ἔλαβον θάρρος καὶ ἔτρεξαν εἰς τὴν ἀπέναντι πλευρὰν τῆς ὁδοῦ.

— Νὰ τὸ σπίτι σου, ἐφώναξαν φεύγοντα καὶ δεικνύοντα καλύβην τινὰ πολὺ μεγαλητέραν τῶν ἄλλων, ἥτις ἀνῆκεν εἰς τὸν προεστῶτα τοῦ χωρίου. Ὁ Καλιένικ διηυθύνθη εἰς τὴν ἀπέναντι ἄκραν καὶ ἤρχισεν πάλιν νὰ ὑβρίζῃ τὸν προεστῶτα.

Ἀλλὰ ποῖος εἶναι ὁ προεστὼς αὐτός, ὁ ὁποῖος ἐγένετο τὸ ἀντικείμενον τόσων ὕβρεων; Ὤ! ὁ προεστὼς αὐτὸς εἶναι πρόσωπον σοβαρὸν εἰς τὸ χωρίον.

Μέχρις ὅτου ὁ Καλιένικ κατορθώσῃ νὰ φθάσῃ εἰς τὴν καλύβην του, ἡμεῖς θὰ προφθάσωμεν νὰ εἴπωμεν ὀλίγα τινὰ περὶ τοῦ προεστῶτος.

Ὁλόκληρον τὸ χωρίον ἀποκαλύπτεται εἰς τὴν ἐμφάνισίν του καὶ τὰ μικρότερα ἀκόμη κοράσια τὸν καλημερίζουν. Ποῖος ἀπὸ τοὺς νέους δὲν θὰ ἤθελε νὰ εἶναι προεστώς; Εἰς τὸν προεστῶτα παντοῦ εἶναι ἐλευθέρα ἡ εἴσοδος, καὶ ὁ πλέον ρωμαλέος χωρικὸς ἵσταται μετὰ σεβασμοῦ καὶ ἀποκαλύπτεται κατὰ τὸ διάστημα, κατὰ τὸ ὁποῖον ὁ προεστὼς χώνει τοὺς χονδρούς του δακτύλους εἰς τὴν ἐκ φλοιοῦ ταμβακοθήκην του. Εἰς τὰς λαϊκὰς συνελεύσεις, ἂν καὶ ἡ ἐξουσία του εἶναι περιωρισμένη καὶ ἀκούονται μερικαὶ φωναὶ ἀντιδρῶσαι εἰς αὐτόν, ἐν τούτοις πάντοτε ὑπερνικᾷ ἡ γνώμη του καὶ σχεδὸν ὅποιον θέλει ἐξαποστέλλει νὰ ἰσοπεδώνῃ τὰς ὁδοὺς ἢ νὰ σκάπτῃ τάφρους. Εἶναι ἄνθρωπος σκυθρωπὸς πάντοτε καὶ τραχύς, δὲν ἀγαπᾷ δὲ νὰ ὁμιλῇ πολλά. Πρὸ πολλοῦ, ὅταν ἡ Αἰκατερίνη ἡ Μεγάλη ἐταξείδευσεν εἰς τὴν Κριμαίαν, αὐτὸς ἐξελέγη ἵνα τὴν συνοδεύσῃ. Δύο ὁλοκλήρους ἡμέρας ἦτο πλησίον της καὶ μάλιστα ἠξιώθη τῆς τιμῆς νὰ καθήσῃ καὶ εἰς τὴν ἅμαξαν τῆς αὐτοκρατείρας, πλησίον τοῦ ἁμαξηλάτου.

Ἀπὸ τότε ἀκόμη ἐμαθεν ὁ προεστὼς νὰ χαμηλώνῃ τὴν κεφαλήν του σοβαρὸς καὶ σκεπτικός, νὰ θωπεύῃ τοὺς μακροὺς καὶ πρὸς τὰ κάτω διευθυνομένους μύστακάς του καὶ νὰ ρίπτῃ πλαγίως βλέμματα ἑρακος. Καὶ ἀπὸ τότε ὁ προεστὼς περὶ οἱασδήποτε ὑποθέσεως ἂν τῷ ὡμίλει τις, ἔστρεφε τὸν λόγον εἰς τὸ πῶς ἐκάθησέ ποτε παρὰ τὴν θέσιν τοῦ ἁμαξηλάτου τῆς αὐτοκρατορικῆς ἁμάξης.

Ὁ προεστὼς ἠρέσκετο κάποτε νὰ προσποιεῖται τὸν κωφόν, πρὸ πάντων ὅταν τοῦ ἔλεγέ τις τι, τὸ ὁποῖον δὲν ἐπεθύμει ν' ἀκούσῃ. Δὲν ἠγάπα τὴν πολυτέλειαν, ἔφερε πάντοτε ἕνα ἐπενδύτην μαῦρον, ἀπὸ ἐριοῦχον οἰκιακῆς κατασκευῆς, περιεζωνύετο μαλλίνην χρωματιστὴν ζώνην καὶ ποτὲ δὲν ἐνθυμεῖτο νὰ τὸν εἴδε κανεὶς νὰ φορῇ ἄλλην ἐνδυμασίαν, ἀπὸ ἐκείνην, τὴν ὁποίαν ἔφερεν ὅταν συνώδευσε τὴν αὐτοκράτειραν εἰς τὴν Κριμαίαν, μίαν δηλαδὴ κοζάκικην ζουπὰν (1.)

(1) Λεπτὸν φόρεμα, τὸ ὁποῖον φέρουν οἱ μικρορρῶσσοι.

Εἰς τὸ χωρίον ὅμως σχεδὸν κανεὶς δὲν ἐνεθυμεῖτο τὴν ἐποχὴν ἐκείνην.

Ὁ προεστὼς ἦτο χῆρος, ἀλλὰ εἰς τὴν οἰκίαν του ἔζη ἡ γυναικαδέλφη του, ἥτις ἐμαγείρευεν, ἔπλυνεν, ἄσπριζε τὸ σπίτι, διηύθυνε τέλος τὸ νοικοκυριό του.

Εἰς τὸ χωρίον ἔλεγον ὅτι ἡ γυνὴ αὕτη δὲν τοῦ ἦτο διόλου συγγενής, ἀλλ' ἡμεῖς γνωρίζομεν ἤδη ὅτι ὁ προεστὼς εἶχε πολλοὺς ἐχθρούς, οἱ ὁποῖοι χαίρονται ὅταν διαδίδεται καμμία συκοφαντία. Πιθανὸν ὅμως νὰ ὑπῆρχε κάποια ἀφορμὴ εἰς τὴν διάδοσιν ταύτην, ἡ δὲ ἀφορμὴ αὕτη εἶναι ὅτι ἡ γυναικαδέλφη του δυσηρεστεῖτο πάντοτε ὅταν ὁ προεστὼς μετέβαινεν εἰς τοὺς ἀγρούς, εἰς τοὺς ὁποίους εἰργάζοντο θερίστριαι, ἢ ὅταν ἐπεσκέπτετο ἕνα κοζάκον, ὅστις εἶχε κόρην νέαν. Ὁ προεστὼς ἦτο μονόφθαλμος, ἀλλὰ ὁ μοναδικὸς ὀφθαλμός του ἐφανέρωνε μοχθηρίαν καὶ ἠδύνατο καὶ μακρόθεν νὰ ἴδῃ τὴν ὡραίαν χωρικήν, τὴν ὁποίαν ὅμως ποτὲ δὲν παρετήρει, ἐὰν πρῶτον δὲν ἐβεβαιοῦτο ὅτι δὲν τὸν ἔβλεπεν ἡ γυναικαδέλφη του.

Ἡμεῖς σχεδὸν τὰ εἴπωμεν ὅλα ὅσα εἴχομεν νὰ εἴπωμεν περὶ τοῦ προεστῶτος, ἀλλ' ὁ μέθυσος Καλιένικ ἀκόμη οὔτε εἰς τὸ ἥμισυ τοῦ δρόμου του δὲν εὑρίσκετο καὶ ἐξηκολούθει νὰ ἐκστομίζῃ τὰς ὡραίας ἐκείνας καὶ ἐκλεκτὰς λέξεις, τὰς ἀσυνδέτους, τὰς ὁποίας ἔτυχεν ἤδη νὰ γνωρίσωμεν.

Ἀπροσδόκητος ἀντεραστής. Συνωμοσία

—Ὄχι, παιδιά, ὄχι, δὲ θέλω. Τί παιχνίδια εἶν' αὐτά! Δὲ βαρυέστε νὰ κάνετε τρέλλες; Γιὰ τσαχπίνηδες μᾶς πέρνουν. Πέστε καλήτερα νὰ κοιμηθῆτε, αὐτὰ ἔλεγεν ὁ Λιέβκο, εἰς τοὺς διασκεδάζοντας συντρόφους του, οἵτινες ὑπεκίνουν αὐτὸν εἰς νέα ἀτοπήματα. Χαίρετε, ἀδέρφια, καληνύχτα σας! Καὶ μὲ ταχέα βήματα ἀπεχωρίσθη τῶν συντρόφων του.

— Κοιμᾶται, ἄρα γε ἡ γλυκομμάτα μου Γάννα, ἐσκέπτετο βαίνων πρὸς τὴν γνωστὴν ἡμῶν καλύβην, τὴν περικυκλουμένην ὑπὸ τῶν βυσσινεῶν.

Ἐν τῇ σιγῇ ἠκούσθη ἀῴνης χαμηλόφωνος συνομιλία.

Ὁ Λιέβκο ἔστη. Μεταξὺ τῶν δένδρων ἐφάνη λευκὸν ὑποκάμισον...

— Τί νὰ τρέχῃ ἄρα γε, ἐσκέφθη καὶ ἀφανὴς ἐπλησίασε περισσότερον καὶ ἐκρύβη ὄπισθεν ἑνὸς δένδρου.

Εἰς τὸ φῶς τῆς σελήνης ἔλαμπε τὸ πρόσωπον νεαρᾶς κόρης... Ἦτο ἡ Γάννα! Ἀλλὰ ποῖος ἦτο ὁ ὑψηλὸς ἄνθρωπος ὁ ὁποῖος εἶχεν ἐστραμμένα πρὸς αὐτὸν τὰ νῶτα; Ματαίως παρετήρει. Ἡ σκιὰ τοῦ δένδρου ἐκάλυπτεν αὐτὸν ἀπὸ κεφαλῆς μέχρι ποδός. Τὸ παραμικρὸν βῆμα τοῦ Λιέβκο πρὸς τὰ ἐμπρὸς θὰ ἐφανέρωνε τὴν παρουσίαν του. Ἀποφασίσας νὰ μείνῃ εἰς τὴν θέσιν του ἀκούμβησεν ἀθορύβως ἐπί τινος δένδρου.

Ἡ νεαρὰ κόρη καλῶς ἐπρόφερε τὸ ὄνομά του.

— Ὁ Λιέβκο! Ὁ Λιέβκο εἶναι ἀκόμη παιδί! ἀπήντησε διὰ βραχνῆς φωνῆς καὶ χαμηλοφώνως ὁ ὑψηλὸς ἄνθρωπος. Ἂν καμμιὰ φορὰ τὸν τύχω σὲ σένα θὰ τὸν ἁρπάξω ἀπ' τὰ τζουλούφια.

— Ἤθελα νὰ ξέρω ποιὸς εἶναι αὐτὸς ὁ κατεργάρης ποῦ καυχιέται πῶς θὰ μ' ἁρπάξῃ ἀπ' τὰ τζουλούφια! ἐψιθύρισεν ὁ Λιέβκο καὶ προέβαλλε τὴν κεφαλήν, προσπαθῶν νὰ μὴ χάσῃ οὔτε λέξιν.

Ἀλλ' ὁ ἄγνωστος ἐξηκολούθει τόσον σιγά, ὥστε ἦτο ἀδύνατον νὰ ἀκουσθῇ.

— Δὲν ντρέπεσαι! εἶπεν ἡ Γάννα, ὅταν ἐκεῖνος ἐπέρανε τὸν λόγον του. Ψέμματα λές, μὲ γελᾷς· ἐσὺ δὲν μ' ἀγαπᾷς, ποτὲ δὲν θὰ πιστέψω πῶς ἐσὺ μ' ἀγαποῦσες!

— Τὸ ξεύρω, ἐξηκολούθησεν ὁ ὑψηλὸς ἄνθρωπος. Ὁ Λιέβκο πολλὰ σοῦ εἶπε γιὰ μένα καὶ σοῦ γύρισε τὸ κεφάλι. (Ἐδῶ ἐφάνη εἰς τὸν κοζάκον ὅτι ἡ φωνὴ τοῦ ὑψηλοῦ ἀνθρώπου δὲν τοῦ ἦτο ὅλως ἄγνωστος, κάπου τὴν εἶχεν ἀκούσει) ἀλλὰ ἐγὼ θὰ τοῦ δώσω νὰ καταλάβῃ ἐκεῖνος ὁ Λιέβκο ποιὸς εἶμαι ἐγώ, ἐπρόσθεσεν ὁ ἄγνωστος. Νομίζει πῶς δὲν ξεύρω ὅλες του τὶς διαβολιές. Θὰ τοῦ κάνω ὅμως νὰ δοκιμάσῃ, τοῦ σκύλου ὁ γυιός, τί εἴδους εἶναι οἱ γροθιές μου. (Ἀκολουθεῖ)

Ν. Καστρινός.

ΓΡΑΜΜΑΤΑ

Παλαιὰ καὶ νέα.

Εἰς τὰ τελευταῖα **Παναθήναια** ἔβλεπα μιὰ σύντομη κρίσι γιὰ κάποιο τόμο στίχων ποῦ ἐξέδωκε τώρα τελευταίως ὁ Ἀργύρης Ἐφταλιώτης. Τοὺς στίχους αὐτοὺς εὑρίσκει πολὺ παρακατινοὺς ἐμπρὸς εἰς στίχους νεωτέρων ἄλλων ποιητῶν ὁ γράφων εἰς τὰ **Παναθήναια**. Παραβαλλόμενοι, σᾶν νὰ λέμε, αὐτοὶ οἱ στίχοι μὲ ἄλλους ποῦ ἐφιλοτέχνησαν μερικοὶ ποῦ ἦλθαν κατόπιν τοῦ Ἐφταλιώτη, χάνουν. Τώρα σὲ τί χάνουν; Σὲ μουσικὴ, σὲ τέχνη, σὲ σαφήνεια; Ποιὸς ξέρει τί φρονεῖ ὁ γράφων εἰς τὰ Παναθήναια; Πῶς καὶ ἡ ἀντίλήψις ὡς πρὸς τὸ γλωσσικὸ ζήτημα καὶ ὡς πρὸς τὰς περὶ τέχνης θεωρίας ἄλλαξε πολὺ ἀπὸ τὸν καιρὸ ποῦ ἐπρωτόγραψεν ὁ Ἐφταλιώτης, ἐκτὸς πάσης ἀμφιβολίας στέκεται. Πῶς θὰ ἔγεινε κάποια σημαντικὴ πρόοδος ἀπὸ τότε ὡς σήμερα καὶ πῶς ἀλλοιῶς γράφει ἐκεῖνος ποῦ γράφει σήμερα καὶ δὲν δεσμεύεται ἀπὸ κάποιες προλήψεις ποῦ πολὺ περισσότερο ἐβάραιναν τότε, δὲν μπορεῖ κανεὶς νὰ τὸ ἀρνηθῇ. Αὐτὸς ὁ ἴδιος ποιητὴς τῶν ἐκδιδομένων στίχων τὰ βεβαιώνει αὐτὰ μὲ τρόπον ἀρκετὰ μετριόφρονα. Ἑπομένως σᾶν περιττὴ μᾶς ἐφαίνετο ἡ κρίσις, ἔστω καὶ σύντομη, ποῦ ἔρριξαν στὴ μέση τὰ **Παναθήναια**. Διότι ἐκεῖνος ποῦ ξέρει καλὰ τί εὐλογημένον ἐσνάφιον εἶναι οἱ συγγραφεῖς μας, ποιὰ πάθη τοὺς δέρνουν καὶ πῶς χωρίστηκαν οἱ μὲν ἀπὸ τοὺς δέ, δημοτικισταὶ ἀπὸ δημοτικιστάς, ριζοσπάσται ἀπὸ ριζοσπάστας, νεωτερισταὶ ἀπὸ νεωτεριστάς, ἐκεῖνος μόνον εἰμπορεῖ νὰ καταλάβῃ ποιὰ βαθιὰ ἀφορμὴ ἀντιπαθείας θὰ παρεκίνησε τὰ **Παναθήναια** νὰ γράψουν ὅπως ἔγραψαν. Διότι ἀτυχῶς εἰς τὸ Ρωμαϊκο κατώρθωσε κάποιος μαῦρος ἐγωϊσμὸς νὰ δώσῃ κάποιον ἄλλον χαρακτῆρα καὶ στοὺς πλέον εὐγενεῖς ἀγῶνας. Καὶ μικροφιλοτιμίαι καὶ τιποτένια πάθη ἔκαμαν τοὺς λογίους μας ποτὲ νὰ μὴ μιλοῦν ἀμερόληπτα. Δὲν ὁμιλοῦμεν διὰ μερικοὺς ἀγαθοὺς Ἰσραηλίτας σᾶν τὸν κύριον Μιστριώτην καὶ τὸν κύριον Βλάχον. Αὐτοὶ εἶναι, ὅπως λέγει ἡ ἐπιστήμη, τὰ **Ζώπυρα**, τὰ ἀπομεινάρια κάποιου γελοίου παρελθόντος, κάποιας ἐποχῆς ποῦ μᾶς ἔκαμε νὰ ξεχάσωμε τὸ παρὸν καὶ νὰ μὴ σκεπτώμεθα διὰ τὸ μέλλον, ποῦ μᾶς ἀπεμώρανε μέχρι τοσούτου, ὥστε νὰ φανταζώμεθα πῶς μοναδικὸ ἔθνος ἐμεῖς εἰς τὴ γῆ μποροῦμεν νὰ πᾶμε πίσω πρὸς τὸ παρελθόν.

Ἀπὸ αὐτοὺς τοὺς σοφοὺς ποῦ ὄχι λίγο εὐθύνονται γιὰ τὰ σημερινά μας χάλια μένουν καὶ μερικοὶ ἀπολιθωμένοι σκελετοί. Ἀλλὰ γι' αὐτοὺς δὲν πρόκειται. Πρόκειται γιὰ κείνους ποῦ προσεπάθησαν ν' ἀνοίξουν νέους ὁρίζοντας καὶ νὰ χαράξουν νέους δρόμους εἰς τὴν ἀντίληψι καὶ τὴν τέχνη. Αὐτοὶ κατήντησε νὰ σκοτίσουν σήμερα καὶ τὴν ἀληθινὴν ὄψι τοῦ ζητήματος ποῦ ἀπασχολεῖ ὅλους μας τοὺς λογίους (ἐξαιρουμένων τῶν χασισοποτῶν ποῦ διαβάζουν φυλλάδες ἀρλεκίνικες τοῦ παλαιοῦ καλοῦ καιροῦ ποῦ ποτὲ δὲν τὰς ἔνοιωσεν ὁ ρωμηὸς καὶ οὔτε θὰ τὰς νοιώσῃ). Εἰς κάποια **Ἑστία** τοῦ 1894 ἔβλεπα μιὰ κρίσι τοῦ Ἐφταλιώτη γιὰ κάποιο ποίημα τοῦ Δροσίνη ποῦ ἀρχίζει μὲ τὰ λόγια

Στὰ ροδογάλανα νερὰ
Βαρκούλα ἀργοσαλεύει.

Πέρα πέρα θαυμάσιο τὸ εὕρισκε ὁ Ἐφταλιώτης. Ἂν τὸν ρωτήσῃς σήμερα γιὰ τὸν Δροσίνη, δὲν θὰ ἔχῃ τὴν γνώμη τὴν παληά. Τὰ ἴδια καὶ ἀπαράλλαχτα κάμνουν καὶ ἄλλοι γιὰ τὸν Ἐφταλιώτη. Ἀπόδειξις ἡ κρίσις τῶν Παναθηναίων. Ἐπίτηδες στὴν πρώτη εὐκαιρία ποῦ ἐδόθη ρίχνουν κάποια πετριά, τὴν ὁποίαν πρέπει νὰ ἦναι κανεὶς πολὺ μεμυημένος εἰς τὰ μυστήρια τῆς **συγγραφικῆς** (ἀκατάλληλος ἡ λέξις— μὰ τί νὰ κάνωμε; νὰ ποῦμε τῆς **δασκαλικῆς**;) κακεντρεχείας γιὰ νὰ νοιώσῃ. «**Καλὸς ὁ κύριος Ἐφταλιώτης. Μὰ... βγῆκαν ἄλλοι πιὸ μαστόροι ἀπ' αὐτὸν τώρα στὰ στερνά.**»

Ἐπίτηδες τὰ γράφομε αὐτά, ὄχι διότι μεροληπτοῦμεν ὑπὲρ τοῦ κυρίου Ἐφταλιώτη ἢ ἄλλου τινός. Τὰ γράφομε, διότι βλέπομεν, ὅτι σὲ κάθε περίστασιν οἱ ἴδιοι συγχύζομε τὰ πράγματα σὲ τέτοιο βαθμό, ὥστε ποτὲ δὲν κρίνομε ἀκριβῶς οὔτε βάζομε τὰ πράγματα αὐτὰ στὴ θέσι των. Ὁ κύριος Ἐφταλιώτης δὲν προ-

βάλλει στὴ μέση ὡς ποιητὴς πρώτης δυνάμεως. Οὔτε ἔχει τέτοια ἀπαίτησι. Οὔτε καὶ ζητεῖ βέβαια νὰ τὸν παραλληλίσωμε μὲ ἄλλους στιχουργούς, εἴτε στιχοπλόκους, εἴτε καὶ ποιητάς. Διὰ τὸν κύριον Ἐφταλιώτη ἀρκεῖ, ὅτι ἐπρωτοστάθηκε πρὸ εἰκοσαετίας περίπου εἰς τὴν εὐσυνείδητην ἐκείνη ἐργασία μερικῶν λογίων ποῦ ἔκαμε τὴν νεωτέραν λογοτεχνίαν μας νὰ λογαριάζεται λιγάκι. Ὕστερα ἀπὸ τὴν μπαγιάτικη διηγηματογραφία τοῦ Ραγκαβῆ ἐπρόβαλε μὲ τὸ παράδειγμα τοῦ Βιζυηνοῦ καὶ τοῦ Βικέλα καὶ ὁ Ἐφταλιώτης, τολμηρότερος ὅμως αὐτὸς καὶ ριζοσπατικώτερος ὡς διηγηματογράφος. Τὸν καιρὸν ποῦ ὁ Καρκαβίτσας ἔγραφεν ἀκόμη εἰς τὴν καθαρεύουσαν, ὁ Ἐφταλιώτης ἐπῆρε ἀγνὰς ἑλληνικὰς ὑποθέσεις βγαλμένας ἀπὸ τὴν ἀληθινὴ ζωή, καὶ παρουσίασε εὔμορφα καὶ λαχταριστὰ διηγηματάκια. Καὶ αὐτὴ εἶναι ἡ ἀξία τοῦ Ἐφταλιώτη. Στὴν ***Ἑστία τοῦ 1893*** ὁ ***Παπᾶ Σωφρόνιος,*** ὁ ***Μαρῖνος Κονταρᾶς,*** ἡ ***Στραβοκώσταινα*** ἔδειξαν τί μποροῦσε νὰ κάμῃ ὁ ἀληθινὸς τεχνίτης. Καὶ σημειωτέον, ὅτι στὴν ἴδια σειρὰν ἐπέρασε καὶ ἡ χαριτωμένη, ἡ δροσάτη, ἡ ἑλληνικωτάτη ***Λυγερὴ*** τοῦ Καρκαβίτσα, τῆς ὁποίας ἐλάττωμα βέβαια δὲν εἶναι πῶς ἐγράφηκε εἰς τὴν καθαρεύουσα. Καὶ ὅμως τοῦ Ἐφταλιώτη τὰ ἔργα ἀπὸ τότε ἐπῆραν πέρα πέρα τὸ δρόμο ποῦ ἀκολούθησε κατόπιν ἡ δημιουργική μας φιλολογία. Αὐτὴ λοιπὸν εἶναι ἡ ἀξία τοῦ Ἐφταλιώτη. Σὲ μιὰ μεταβατικὴ περίοδο ἐπρόβαλε ἀληθινὸς νεώτερος ἕλλην διηγηματογράφος. Καὶ ἡ θέσις του ἔμεινε ἡ ἴδια ἕως σήμερα καὶ θὰ μείνῃ. Ἡ ***Μαζώχτρα*** καὶ μερικὰ ἄλλα ὑστερνά του ἔργα μαρτυροῦν τί ἀξίζει γιὰ μᾶς ὁ εὐσυνείδητος αὐτὸς τεχνίτης.

Ἀκριβῶς ὅμως ἡ τάσις πρὸς τὴ νέα ζωή, πρὸς τὸν ὀρθὸ δρόμο τῆς τέχνης, τοῦ ἔδειξε καὶ μερικὰ ἄλλα μονοπάτια. Οἱ λόγιοί μας τότε φυσικὰ εὑρέθησαν εἰς τὸν πειρασμὸ νὰ καταπιαστοῦν καὶ σὲ εἴδη λόγου, τὰ ὁποῖα ἔπειτα ἄφηναν μικρὸν κατὰ μικρόν, ἐπιδιδόμενοι ἐκεῖ ποῦ τοὺς ὠθοῦσε ἡ κλίσις καὶ ἡ ἰδιοφυΐα των. Μήπως ὁ Παλαμᾶς, ὁ μεγάλος τεχνίτης τῆς ***Ἀσάλευτης Ζωῆς*** καὶ τοῦ ***Δωδεκάλογου τοῦ Γύφτου,*** δὲν ἔγραψε καὶ διηγήματα; Ἐμπνευσμένος καὶ ὁ Ἐφταλιώτης ἀπὸ τὴν ἀληθινὴ ζωὴ ἔγραψε στίχους, ποῦ μπορεῖ νὰ μὴν εἶχαν τὴν μάρκα τῆς μεγαλοφυΐας, εἶχαν ὅμως τὴν ἀλήθεια μέσα τους. Τὴν ***ἀλήθεια,*** εἴπαμε, καὶ πρέπει νὰ τονισθῇ καλὰ αὐτό. Πρέπει νὰ συλλογισθοῦμε πῶς ὠργίαζε ἡ ψευτιὰ ὡς τότε στὴν τέχνη, τῆς ὁποίας οἱ περισσότεροι τότε ἱεροφάνται πολὺ πολὺ ἐνωρὶς ἐσκεπάσθησαν ἀπὸ τὸ σάβανο τῆς λήθης. Καὶ τὰ ποιηματάκια τοῦ Ἐφταλιώτη, βγαλμένα ἀπὸ καρδιὰ ποῦ ἠσθάνετο τὴν ἀλήθεια καὶ δὲν ἔλεγαν παρὰ μόνον ἐκεῖνο ποῦ στ' ἀληθινὰ ἠσθάνετο ὁ τεχνίτης, μένουν μιὰ ἐνθύμησις τῆς ὡραίας ἐκείνης μεταβατικῆς περιόδου ποῦ τότε ἀκόμη ἀρχινοῦσε. Αὐτὸ μᾶς λέγει σήμερα ὁ ἴδιος ὁ ποιητὴς των κι' αὐτὸ ἀρκοῦσε. Δὲν ἦτο ἀνάγκη νὰ ποῦν τίποτε παραπάνω τὰ ***Παναθήναια.*** Εὑρῆκαν, λέγει, μερικὰς στροφὰς τοῦ ***Κορυδαλοῦ*** τοῦ Σέλλεϋ, αὐτὰς καὶ μόνας καταλλήλους πρὸς ἀναδημοσίευσιν οἱ ἐν τοῖς Παναθηναίοις. Πάγει καλά! τὸν ***Κορυδαλὸν*** τοῦ Σέλλεϋ μετέφρασεν ὁ Ἐφταλιώτης εἰς τὰ 1890, ὁπότε τὸν ἐδημοσίευσεν ἡ ***Ἑστία.*** Εἰς τὴν ***Ἑστία*** πάλι τοῦ 1891 ἐδημοσίευσε τὴν μετάφρασιν ἑνὸς λατινικοῦ ἐλεγείου τοῦ ***Ἀλβίου Τιβούλλου*** ὁ Πολυλᾶς. Καὶ ὅμως ὁ Πολυλᾶς, ὁ ὁποῖος χρόνια καὶ χρόνια πρὶν μετέφρασεν ἀριστουργηματικὰ εἰς τὴν δημοτικὴν γλῶσσαν τὴν ***Τρικυμίαν*** τοῦ Σαῖξπειρ καὶ τὴν ***Ὀδύσσειαν*** τοῦ Ὁμήρου, ὁ ἴδιος Πολυλᾶς δημοσιεύων τὴν μετάφρασιν τοῦ ἐλεγείου, ποῦ εἴπαμεν, ἐσημείωνεν, ὅτι ἡ μετάφρασις τοῦ Κορυδαλοῦ ἔδειχνεν, ὅτι ἡ δημοτικὴ γλῶσσα εἶναι πλέον ἡ κατάλληλη διὰ μεταφράσεις ξένων ἀριστουργημάτων.

Ὅταν πρόκειται γιὰ μερικοὺς τεχνίτας ποῦ ἄνοιξαν δρόμους, τοὺς ὁποίους ἄλλοι βρίσκουν ἕτοιμους, χρειάζεται μιὰ περισσοτέρα ἀβρότης. Ἀτυχῶς οἱ Ρωμηοὶ εἰς ὅλα μας ξεχνοῦμε τὴν ἀληθινὴ θέσι τῶν ζητημάτων καὶ γι' αὐτὸ πάντοτε καὶ αἱ συζητήσεις μας καὶ τὰ λόγια μας τραβοῦν ***ἄνω ποταμῶν.*** Καὶ ἀλλοίμονο σὲ κείνους ποῦ περιμένουν μόνον ἀπ' ὅσα διαβάζουν νὰ σχηματίσουν γνώμη. Στὰ κεφάλια τῶν τοιούτων κἀνεὶς νεώτερος τεχνίτης δὲν θὰ στέκεται ὅπως πρέπει, κἀνεὶς δὲν θὰ εἶναι τῆς προκοπῆς.

***

ΜΕ ΡΩΤΗΣΕΣ...

Μὲ ρώτησες γιατὶ συχνὰ στὴν πιὸ τρελλὴ χαρά μου,
Ποὺ μὲ κυττᾶς στὸ πλάϊ σου νὰ παίζω, νὰ γελῶ.
Χωρὶς αἰτία, ξαφνικά, θολώνεται ἡ ματιά μου,
Παράπονο τὰ χείλια μου σφαλτᾶ καὶ δὲ μιλῶ.

Παιδί! Πολλοὶ μετάνοιωσαν ζητῶντας τὴν ἀλήθεια.
Κόβε τὰ ρόδα σὰν τὰ βρῆς, κι' ὅσο μοσχοβολᾶνε
Στόλιζε τὰ ξανθιὰ μαλλιὰ καὶ τὰ κρινᾶτα στήθια,
Καὶ μὴ ρωτᾶς, σὰ μαραθοῦν, γιατὶ μαδοῦν καὶ πᾶνε!

Λ. Ἐρημίτης.

ΓΝΩΜΙΚΑ

Τὸ νὰ συγχωρῇ τις τοὺς κακοὺς εἶναι τὸ αὐτὸ ὡς νὰ βλάπτῃ τοὺς καλούς.

Ὅταν τὰ πάθη ὁδηγοῦν. ὁ νοῦς ἂς κρατῇ καλὰ τὰ ἡνία.

Ὁ κενὸς σάκκος δὲν δύναται νὰ σταθῇ ὄρθιος.

Φραγκλῖνος.

Μὴ θεωρῇς τοὺς συμμάχους καὶ τὰς συνθήκας εἰ μὴ ὡς ἐπιβοηθητικά· βασίζου μόνον ἐπὶ τοῦ ἑαυτοῦ σου καὶ δὲν θὰ ἀπατηθῇς ποτέ.

ΟΝΟΡΕ ΝΤΕ ΜΠΑΛΖΑΚ

ΕΝΑΣ ΚΡΙΝΟΣ ΜΕΣΑ ΕΙΣ ΤΗΝ ΚΟΙΛΑΔΑ

Μὲ εἶνε παρὰ πολὺ ἐπίπονος ἡ περιγραφὴ τοῦ μετὰ τῆς μητρός μου ταξειδίου ἀπὸ τὸ Παρίσι στὴν Ἰούρ. Ἡ ψυχρότης τῶν τρόπων της ἠμπόδιοε κάθε ἐκδήλωσιν ἀγάπης ἐκ μέρους μου. Ἔπειτα ἀπὸ κάθε σταθμό μας ἔπερνα ἀπόφασι νὰ τῆς μιλήσω ἀλλὰ ἐνώπιον ἑνὸς ψυχροῦ βλέμματός της ἡ σὲ μιὰ περιφρονητικὴ χειρονομία της κάθε λέξις ἐκόπτετο στὸν λάρυγγα μου. Στὴν Ὀρλεάνην ὀλίγο πρὶν κατακληθῶμεν μὲ ἐμάλλωσε διότι . . . δὲν τὴν μιλοῦσαν! Γονάτισα καὶ τῆς ἀγκάλιασα τὰ πόδια, ἔχυσα θερμὰ δάκρυα, τὴν ἄνοιξα τὴν καρδιά μου, τὴν τόσο πιεσμένη ἀπὸ τὸ βάρος ἀπειραρίθμων πικριῶν, προσεπάθησα νὰ συγκινήσω, ἀναπτύσσων τὴν μεγαλειτέραν καὶ εἰλικρινεστέραν εὐγλωττίαν μου, τὸ πλάσμα αὐτὸ τὸ ὁποῖον φυσικῶς ὤφειλε νὰ μὲ συμπαθῇ ἂν ὄχι νὰ μὲ λατρεύῃ. Τὸ ὕψος μου θὰ ἐμαλάκωνε τὴν καρδιὰ καὶ μητρυιᾶς ἀκόμη. Μὲ ἀπεκάλεσε μέγαν κωμῳδόν. Παρεπονέθην καὶ μὲ παρέβαλε πρὸς ἔκφυλον. Τόσον πολὺ εἶχα ἀπελπισθῆ ὥστε εἰς τὰ Μπλονὰ ἔτρεξα στὴ γέφυρα διὰ νὰ πέσω στὸν ποταμό! Ἡ αὐτοκτονία μου ἠμποδίσθη ἀπὸ τὸ ὕψος τῶν καγκελωμάτων.

Μόλις φθάσαμε στὸ τέρμα τοῦ ταξειδίου μου, αἱ ἀδελφαί μου αἱ ὁποῖαι ἐν παρενθέσει κατὰ πρῶτον μὲ ἔβλεπον, ἔδειξαν μεγαλειτέραν ἔκπληξιν ἅμα τῇ ἐμφανίσει μου παρὰ τρυφερότητα, ἔπειτα ἀπὸ ὀλίγον καιρὸ μὲ ἐφάνησαν τρυφερότεραι, ἐν συγκρίσει πάντοτε μὲ τὴν μητέρα μου. Μὲ ἐτοποθέτησαν σὲ μιὰ κάμαρα τοῦ τρίτου πατώματος. Θὰ καταλάβετε σὲ τὶ ὑπόληψι μὲ εἶχαν ὅταν μάθετε ὅτι μὲ ἀφῆκαν μὲ τὰ στρώματα καὶ τὰ ροῦχα τὰ ὁποῖα μαζί μου εἶχα φέρει ἀπὸ τὸ Παρίσι.

Κάποτε ὅταν ἔπεφτε τὸ μαντύλι τῆς μητέρας καὶ ἔτρεχα νὰ τῆς τὸ δώσω μὲ ἔλεγε ἕνα ξερὸ εὐχαριστῶ ὅμοιο μὲ ἐκεῖνο ὅπου μιὰ κυρία λέγει στὸ θαλαμηπόλο της. Προσπαθῶν νὰ διεισδύσω εἰς τὴν μυστηριώδη αὐτὴν καρδίαν — ἐὰν εἶχε τοιαύτην — καὶ νὰ ἀνακαλύψω καμιὰ πτυχὴ ἐλαχίστη ὅπου νὰ ἐγκρύπτεται λίγη καὶ γιὰ μένα ἀγάπη ἐδοκίμασα τὴν ὀδυνηρὰν ἔκπληξιν τῆς ἀποκαλύψεως μιᾶς γυναικὸς ψυχρᾶς, ἐγωϊστρίας, ἀποτόμου ὅπως ὅλαι αἱ Λιστομὲρ εἰς τὰς ὁποίας ὁ ἀπότομος τρόπος συνοδεύει πάντοτε τὴν προϊκάν των. Δὲν ἔβλεπε, δὲν ἐλογάριαζε εἰς τὴν ζωήν της ἄλλο ἀπὸ τοὺς τύπους. Ἡ ὀλίγη μητρικὴ ἀγάπη της ἀπορροφᾶται ἀποκλειστικῶς ἀπὸ τὸν μεγαλήτερον ἀδελφόν μου. Δι' ἐμᾶς — ἐμὲ καὶ τὰς ἀδελφάς μου — δὲν ἔμενε ἄλλο παρὰ ὁ σαρκασμός:

Μ' ὅλας τὰς ἀναριθμήτους ταύτας πικρίας, τὰ φυσικὰ αἰσθήματα ἔχουν τόσον βαθείας τὰς ρίζας των εἰς τὰς καρδίας τῶν παιδιῶν, τὸ υἱϊκὸν φίλτρον τόσον ἀνεπτυγμένον ὥστε ὁ ἱερὸς τρόμος τὸν ὁποῖον ἐμπνέει μία μητέρα σκληρὰ δὲν ἐμποδίζει κάποτε — ὅπως συνέβη εἰς ἡμᾶς — τὴν θείαν ἀπάτην τῆς στοργῆς μας νὰ σβεσθῇ ταχέως. Διήρκεσε μέχρις ὅτου γραία πλέον ἐκρίθη αὐστηρῶς καὶ ἐτιμωρήθη ὑπὸ τοῦ πεπρωμένου. Τότε ὅταν ἔλθῃ ἐκείνη ἡ ἐποχή, οἱ γονεῖς οἱ ὁποῖοι ἐπότισαν φαρμάκια τὰ δυστυχισμένα παιδιά των τιμωροῦνται ὑπ' αὐτῶν τῶν ἰδίων παιδιῶν κάποτε. Ἡ ἀδιαφορία των τὰς παρακολουθῇ ἕως εἰς τὸ μνῆμα.

Ἡ μεγαλειτέρα ἀπογοήτευσις μὲ ἀνέμενε καὶ εἰς τὴν Τοὺρ ἀκόμη. Καὶ ἐδῶ ἤμουν φυλακισμένος. Ὁ δεσποτισμὸς ὁ ἀμείλικτος τῆς μητέρας μου μὲ κατεδίωκε παντοῦ. Μὴ ἔχων εἰς τίποτε καλλίτερον νὰ ἀσχοληθῶ ἐξεσκόνισα τὴ βιβλιοθήκη τοῦ πατέρα διαβάζων ὅσα βιβλία μοῦ ἦσαν ἄγνωστα καὶ μελετῶν ἐκ νέου ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα μὲ εἶχαν ἀρέσει. Κάποτε ἡ μεγάλη μου ἡ ἀδελφή, ἐκείνη ποῦ ἐνυμφεύθη τὸν ἐξάδελφόν μας μαρκήσιον τοῦ Λιστομέρ, προσεπάθει τοῦ κάκου νὰ μὲ παρηγορήσῃ. Ἐπεθύμουν νὰ πεθάνω.

Μεγάλα γεγονότα, εἰς τὰ ὁποῖα ἤμουν ὅλως διόλου ξένος, προεσχεδιάζοντο τότε. Ἀναχωρήσας ἀπὸ τὸ Μπορντὸ διὰ νὰ συναντήσῃ τὸν Λουδοβῖκον 18ον εἰς τὸ Παρίσι, ὁ δοὺξ τῆς Ἀγγουλέμης ἐδέχετο στὴ διάβασίν του ἀπὸ κάθε πόλι ἐνθουσιώδεις ἐκδηλώσεις ἀγάπης ἀπὸ τὸν λαὸν τῆς γηραιᾶς Γαλλίας ὅστις ἦτο ἐξαλλος ἐκ χαρᾶς ἕνεκα τῆς θριαμβευτικῆς τῶν Βουρβόνων ἐπιστροφῆς. Ὁλόκληρος ἡ πόλις τῆς Τοὺρ εὑρίσκετο στὸ πόδι διὰ τὸν θριάμβον τῶν νομίμων καὶ λατρευτῶν πριγκήπων της.

Τὰ παράθυρα στολισμένα μὲ στέφανα λουλουδιῶν καὶ σημαίας. Οἱ κάτοικοι μὲ τὰ κυριακάτικά τους. Ὅλος ὁ κόσμος καταχαρούμενος. Δὲν ξέρω ποιὰ τρελλὴ ἐπιθυμία μὲ ἔβαλλε στὸ νοῦ τὴν ἰδέα νὰ παρευρεθῶ κ' ἐγὼ στὸν χορὸ ποῦ ἔδιδεν ἡ πόλις πρὸς τιμὴν τοῦ πρίγκηπος Ὅταν ἔβαλα ὅλα μου τὰ δυνατὰ καὶ μὲ τὸ μεγαλήτερο θάρρος ποῦ ἠδυνάμην νὰ ἀναπτύξω παρουσιάστικα στὴ μητέρα μου — βαρειὰ ἄρρωστη τότε καὶ ἀδυνατοῦσα νὰ παρευρεθῇ στὸ χορὸ — ὅπως τῆς καθυποβάλω τὴν παράκλησίν μου ταύτην, προσοποιήθη τὴν μεγαλειτέραν ἔκπληξιν. Μήπως ἠρχόμην ἀπὸ τὸ Κόγκο; Πῶς ἠδυνάμην ποτὲ νὰ φαντασθῶ ὅτι ἡ οἰκογένειά μας δὲν θὰ ἀντιπροσωπεύετο εἰς τὸν χορόν; Ἀπουσιάζοντος τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ ἀδελφοῦ μου δὲν ἦτο τῆς σειρᾶς μου νὰ πάγω ἐγώ; Μήπως δὲν εἶχα μητέρα σκεπτομένην διὰ τὴν εὐτυχίαν τῶν τέκνων της; Εἰς μίαν στιγμὴν τὸ ἀπόκληρο παιδὶ καθίστατο μία προσωπικότης. Ἐρώτησα τὰς ἀδελφάς μου διὰ τὴν ἀνέλπιστον αὐτὴν μεταβολὴν τῶν αἰσθημάτων τῆς μητέρας, μὲ ἀπήντησαν ὅτι ἠρέσκετο κάποτε εἰς αὐτὰ τὰ θεατρικὰ κόλπα. Ἡ ἰδία ἐφρόντισε καὶ διὰ τὰ ἐνδύματά μου. Ἐφώναξε τοὺς καλλιτέρους ράπτας τῆς πόλεως οἱ ὁποῖοι ἀνέλαβον νὰ μὲ ἐνδύσουν εἰς τὴν ἐντέλειαν, ὅπως καὶ ἔγεινεν. Ἕνα ἔνδυμα κυανοῦ βαθέως χρώματος διὰ ζακέτα — ὅπως τὶς φοροῦσαν μακρυὲς τότε — κονιὰ παντελονάκια ἄσπρα, μεταξωτὲς κάλτσες τοῦ ἰδίου χρώματος, σκαρπινάκια λουστρίνια, καὶ ἤμουν ἄλλος ἄνθρωπος. Αἱ ἀδελφαί μου μὲ συνεχάρησαν διὰ τὴν εὐχάριστον αὐτὴν μεταλλαγήν. Μποροῦσα νὰ παρουσιασθῶ τώρα καὶ εἰς τὸν πρίγκηπα αὐτὸν ἀκόμη.

Χάρις εἰς τὸ μικροσκοπικὸν τοῦ ἀναστήματός μου, ὅταν ἔφθασα εἰς τὸν ὀνειρώδη κῆπον ὅπου ἐδίδετο ὁ χορός, τρύπωσα κοντὰ σὲ μιὰ σκηνὴ ὅπου ἐκάθητο ὁ πρίγκηψ μετὰ τῶν συνοδῶν του. Γιὰ λίγο μὲ ἤλθε ζάλη ἀπὸ τὴν μεγάλη ζέστη. Τὰ ἔχασα κυριολεκτικῶς ἀπὸ τὰ ἀτελεύτητα κύματα τοῦ ἐκθαμβωτικοῦ φωτὸς τῶν μυριάδων φανῶν, ἀπὸ τὴν λάμψιν τοῦ χρυσοῦ καὶ τῶν ἀδαμάντων, τῶν θαυμασίων ἀμφιέσεων ἀνδρῶν τε καὶ γυναικῶν τῆς πρώτης δημοσίας ἑορτῆς εἰς τὴν ὁποίαν παρευρισκόμην.

Ὠθούμην ἀπὸ ἕνα πλῆθος ἀνθρώπων ἀναμὶξ ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν οἱ ὁποῖοι διαρκῶς διηγκωνίζοντο καὶ ἐγέλων παταγωδῶς. Ἐννοεῖται ὅτι εἰς τὴν τρελλὴν διάβασίν των ἐσήκωνον σύννεφα σκόνης. Ὁ κρότος τῆς στρατιωτικῆς μουσικῆς τοῦ συντάγματος τῶν δραγόνων ἀπεπνίγετο ἀπὸ τὰς φρενιτιώδεις ζητωκραυγὰς τοῦ πλήθους.

— Ζήτω ὁ δοὺξ τῆς Ἀγγουλέμης! ζήτω ὁ βασιλεύς! ζήτωσαν οἱ Βουρβῶνοι! ἐξελαυγγίζετο τὸ πλῆθος.

Ἡ πομπώδης αὕτη ἑορτὴ ἦτο ἕνα εἶδος ἐξωτερικεύσεως τῶν φιλοβασιλικῶν αἰσθημάτων τοῦ λαοῦ καὶ ψευτοεπιδείξεως ἐναντίον τῶν πιστῶν ἀκόμη ὀπαδῶν τοῦ μετέπειτα ἐρημίτου τῆς Ἁγίας Ἑλένης. Ἐννοεῖται ὅτι ὅλα αὐτὰ τὰ ἀλληλοσυγκρουόμενα πάθη τῶν κομμάτων μὲ ἀφῆκαν ψυχρόν.

Παρασυρθεὶς ἀσυναισθήτως ἀπὸ τὴν κοινὴν μέθην τοῦ θριάμβου καὶ τῆς χαρᾶς ἔσχον πρὸς στιγμὴν τὴν τρελλὴν ἐπιθυμίαν νὰ ἤμουν ἐγὼ ὁ πρίγκηψ τῆς Ἀγγουλέμης, νὰ ἐνωθῶ μαζὺ μὲ αὐτοὺς τοὺς πρίγκηπας, νὰ ἐπευφημηθῶ καὶ νὰ ἀποθεωθῶ ἀπὸ τὸ ἄπειρον πλῆθος τῶν θαυμαστῶν των.

Ἡ ἀφελὴς αὕτη ἐπιθυμία ἐδημιούργησε μέσα εἰς τὴν ψυχήν μου ἕνα ἐγωϊσμὸν τὸν ὁποῖον ὁ χαρακτὴρ μου καὶ αἱ περιστάσεις ἐξηυγένισαν. Ἐγωϊσμὸν ἐπιτρεπόμενον· ὀφειλόμενον κυρίως εἰς

τὴν αὐτοπεποίθησιν, ἣν ἔτρεφα — καὶ δὲν διεψεύσθην — διὰ τὴν ἀτομικότητά μου. Ποῖος δὲν ἐζήλευσεν αὐτὴν τὴν λατρείαν, τὴν ὁποίαν μία μεγάλη φήμη δημιουργεῖ καὶ τὴν ὁποίαν ἦλθεν αὐτὸς ὁ ἴδιος γαλλικὸς λαός, ὁ ἀποθεώσας τοὺς Βουρβώνους πρὸ ὀλίγου, νὰ καταθέσῃ πρὸ τῶν ποδῶν τοῦ Μεγάλου Κατακτητοῦ κατὰ τὴν ἐκ τῆς νήσου Ἔλβας ἐπιστροφήν του ; (*Ἀκολουθεῖ*).

Πέτρος Νεβάδας.

ΡΙΧΜΕΝΑ ΦΥΛΛΑ

ΤΗΝ ΠΡΟ ΠΑΡΕΛΘΟΥΣΑΝ

Κυριακὴν ἐτελέσθη εἰς τὸν ἐν Γαλατᾷ ἱερὸν ναὸν τοῦ Χριστοῦ Σωτῆρος, μεγαλοπρεπὲς ἀρχιερατικὸν μνημόσυνον ὑπὲρ ἀναπαύσεως τῆς ψυχῆς τοῦ ἀειμνήστου ***Κωνσταντίνου Ροντάκη****, πατρὸς τοῦ ἀγαπητοῦ ἡμῶν φίλου καὶ διακεκριμένου λογογράφου κ. Γ. Ροντάκη. Κατὰ τὸ μνημόσυνον, τὸ ὁποῖον ἐτελέσθη μετὰ πλήρους τάξεως, συνέρρευσεν πολὺ πλῆθος καλοῦ καὶ ἐκλεκτοῦ κόσμου, τιμῶντος τὴν μνήμην τοῦ μεταστάντος.*

ΑΛΛΑ

μὲ ὅλην τὴν τάξιν μὲ τὴν ὁποίαν ἐτελέσθη τὸ μνημόσυνον παρετηρήθη καί τι ἔκτροπον. Ἔκτροπον διὰ τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ φροντίσουν οἱ ἁρμόδιοι ὅπως μὴ ἐπαναληφθῇ. Διαρκούσης τῆς ἱεροτελεστίας οἱ τοῦ ναοῦ ἐσκέφθησαν νὰ ἐκμεταλλευθῶσι τὴν περίστασιν καὶ περιφέρωσι δίσκον πρὸς ὄφελος τῆς Σχολῆς τῶν Γλωσσῶν. Νομίζομεν ὅτι ἡ στιγμὴ δὲν ἦτο κατάλληλος καὶ ὁ τόσος ζῆλος ὑπὲρ τῆς Σχολῆς τῶν Γλωσσῶν εἶναι περιττός, ὅταν ὁ ζῆλος αὐτὸς μᾶς ἐξωθεῖ πρὸς διάπραξιν ἀσχημιῶν. Διότι ἀσχημία δύναται νὰ ὀνομασθῇ ἡ περιφορὰ δίσκου ἐνῷ τελεῖται μνημόσυνον. Αὔριον θὰ περιφέρουν δίσκους ἴσως ἐνῷ ψάλλεται νεκρώσιμος ἀκολουθία. Τὸ ἕνα κακὸν φέρει τὸ ἄλλο.

Η ΕΦΟΡΙΑ

τῶν Ἐθνικῶν Φιλ. Καταστημάτων πρέπει νὰ ἐπιστήσῃ τὴν προσοχήν της εἰς μερικὰς ἀνωμαλίας, αἵτινες λαμβάνουν χώραν εἰς τὰ νοσοκομεῖά μας. Ὡς γνωστὸν κρατεῖται τόσον τοῖς ἑκατὸν ἐκ τοῦ μισθοῦ τῶν ὑπαλλήλων διὰ τὸ ταμεῖον τῶν συντάξεων. Καὶ ὅμως ὑπάρχουν πολλοὶ ὑπάλληλοι ἐργαζόμενοι ἀπὸ τριακονταετίας εἰς τὰ ἐν Ἑπταπυργίῳ νοσοκομεῖα καὶ ἀποχωροῦντες ἤδη δὲν λαμβάνουν τὴν ὡρισμένην σύνταξιν. Διατί τοῦτο ; Τί γίνονται τὰ ποσοστὰ καὶ διατί συνάζονται ; Μήπως ἡ τριακονταετία δὲν εἶναι τὸ ὅριον τῆς συντάξεως ;

ΑΙ ΑΝΩΜΑΛΙΑΙ

ὅμως δὲν περιορίζονται εἰς τοῦτο μόνον. Ὑπάλληλοι ἀπὸ ἐτῶν ὑπηρετοῦντες καὶ ἀσθενήσαντες καὶ νοσηλευόμενοι εἰς τὰ νοσοκομεῖά μας δὲν λαμβάνουν τὰ ἡμερομίσθιά των κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς νοσηλείας των. Εἶνε τοῦτο δίκαιον ; Καὶ πῶς κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο — ὅταν μάλιστα τύχῃ νὰ εἶναι καὶ μακρὸν — θὰ διατηρηθοῦν αἱ οἰκογένειαί των ; Ἢ μήπως εἶναι τόσον παχεῖς οἱ μισθοί των, ὥστε νὰ δύνανται νὰ ἀποταμιεύσουν καὶ τοιουτοτρόπως νὰ διατρέφωσι τοὺς οἰκείους των, ὅταν τὰ Καταστήματα δὲν τοὺς πληρώνουν ;

ΑΛΛΑ

καὶ τὸ πρό τινος λαβὸν χώρον εἶναι μία ἄλλη ἀπόδειξις τοῦ πόσον σκληρῶς φέρεται ἡ ἐφορεία ἥτις προΐσταται ἱδρύματος φιλανθρωπικοῦ ἐναντίον ὑπαλλήλων τῶν Καταστημάτων. Οἱ ὑπάλληλοι τοῦ χειρουργείου, οἵτινες εἰρήσθω ἐν παρόδῳ ἐργάζονται εἰς τὰ Καταστήματα ἀπὸ δεκαετίας καὶ πλέον, εἴτε διὰ τὸν ἕνα λόγον εἴτε διὰ τὸν ἄλλον ἔδωσαν τὴν παραίτησίν των ζητοῦντες νὰ τοῖς ἐπιστραφῶσι τὰ τόσα τοῖς ἑκατόν, τὰ ὁποῖα ἐκρατοῦντο διὰ τὸ ταμεῖον τῆς συντάξεως. Ἴσως τοῦτο ἦτο ἄνομον, ἴσως κακόν, ἀλλὰ ὁ Σεβασμιώτατος πρόεδρος δὲν μᾶς φαίνεται ὅτι ἔπραξε καλῶς νὰ παραδώσῃ εἰς τὴν ἀστυνομίαν ἀνθρώπους, οἵτινες εἰργάσθησαν ἐπὶ δεκαετίαν εἰς τὰ καταστήματα καὶ οἵτινες ἐνόμιζον ὅτι εἶχον τὸ δίκαιον ὑπὲρ αὐτῶν. Ἡ αὐστηρότης δὲν ἁρμόζει εἰς τὸ ράσον, ἁρμόζουν αἱ νουθεσίαι. Καὶ οἱ ὑπάλληλοι οἱ ἀνομήσαντες ἢ μὴ ἀπήχθησαν, φέροντες ἀκόμη τὰ σακκάκια τῆς ὑπηρεσίας. Καὶ τὸ χειρότερον τὸ χειρουργεῖον, τὸ ὁποῖον εἶχε τόσον αὐτῶν ἀνάγκην ἔμεινε χωρὶς ὑπηρεσίαν. Εἶναι ἀνάγκη νὰ εἴπωμεν μὴ χειρότερα ; αὐτὸ δὲν ἐξέρχεται τοῦ στόματος κάθε πονοῦντος Χριστιανοῦ, ὅταν ὁ Χριστιανὸς αὐτὸς βλέπει τὴν κατάστασιν τῶν πραγμάτων τόσον οἰκτρὰν ;

ΕΠΑΝΑΛΑΜΒΑΝΟΜΕΝ

ὅτι χάριν τοῦ γοήτρου αὐτοῦ τοῦ Συλλόγου πρέπει ἡ φιλολογικὴ ἐπιτροπὴ νὰ προσέξῃ καλῶς εἰς τὴν ἐκλογὴν τῆς κριτικῆς ἐπιτροπῆς, ἥτις μέλλει νὰ κρίνῃ τὰ σταλέντα ἔργα εἰς τὸν διαγωνισμόν, τὸν ἱδρυθέντα ὑπὸ τοῦ κ. Χασιώτου. Οἱ κριταὶ πρέπει νὰ εἶναι κάτοχοι βαθέως τῆς συγχρόνου ἑλληνικῆς καὶ ξένης φιλολογίας. Νὰ γνωρίζουν τί θὰ εἴπῃ δρᾶμα καὶ τί χρειάζεται διὰ νὰ γίνῃ ἕνα δρᾶμα. Νὰ μὴ δεσμεύωνται ἀπὸ παλαιωθείσας θεωρίας καὶ ἀπὸ νόμους ἀριστοτελικούς, οἵτινες ὅσον ἄριστοι καὶ ἂν εἶναι ὑπέστησαν κάποιαν ἐξέλιξιν. Ἡ περσινὴ ἑλλανόδικος ἐπιτροπή, τὸ εἴδομεν, ἀπέτυχεν ἀπ' ἄκρου εἰς ἄκρον. Ἂς προσέξῃ ἡ φιλολογικὴ ἐπιτροπὴ νὰ μὴ φέρῃ τὸν διαγωνισμὸν εἰς δευτέραν ἀποτυχίαν. Δόξα σοι ὁ Θεὸς ὑπάρχουν πέντε δέκα κατάλληλοι νὰ κρίνουν κατ' ἀξίαν ἓν δραματικὸν ἔργον. Τοὺς καταλλήλους αὐτοὺς πρέπει νὰ ζητήσῃ ὁ Σύλλογος. Ἀλλὰ ἂς ἴδωμεν.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΩΣ

ἀναγγέλλομεν τὴν ὑπὸ τῆς Ἰταλικῆς Κυβερνήσεως ἀπονομὴν παρασήμου τοῦ Ἰταλικοῦ Στέμματος εἰς τὸν παρ' ἡμῖν διαπρεπῆ χειρουργὸν κύριον Ἀντ. Δάλλαν, ἄλλοτε ἀρχιχειρουργὸν τῶν ἡμετέρων Ἐθν. Νοσοκομείων. Τῷ διαπρεπεῖ χειρουργῷ ἐγκάρδια συγχαρητήρια.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Κον ***Φ. Δ. Πέραν.*** *— Ἡ διάθεσις ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν ἐκ μέρους μας. Ἀλλὰ τί εἰμπορούσαμεν νὰ κάμωμεν ἀφοῦ τὸ δημόσιον ἐδείκνυεν ὅτι δὲν ἔχει ἀπόλυτον ἀνάγκην ἑνὸς καλοῦ περιοδικοῦ ; Θαυμάζετε πῶς διατηροῦνται τὰ χυδαιολογήματα καὶ ἐλεεινολογήματα ἐκεῖνα ποῦ ἀναφέρετε, δὲν πρέπει νὰ θαυμάζετε, ἀκόμη εὑρισκόμεθα πολύ, παρὰ πολὺ ὀπίσω. Εἰς τοῦτο βέβαια δὲν θέλομεν νὰ εἴπωμεν ὅτι πταίει ἡ κοινωνία μας, διότι αὕτη οὐδέποτε ἐποδηγετήθη ὅπως ἔπρεπε. Ἂς ἐλπίσωμεν ὅτι εἰς τὸ μέλλον θὰ εἴμεθα εὐτυχέστεροι.*

Πρακτορεῖον τοῦ Τύπου

Κιουρεκτσίδικα-Γαλατᾶ, Κιουτσοὺκ Γενὶ χάνι, ἀρ. 1.

Εἰς τὸ ὑπὸ τὴν ἄνω διεύθυνσιν Πρακτορεῖον τῆς Κας Ἀγαθονίκης Χ. Χρυσανθοπούλου πωλοῦνται εἰς φυλλάδια διάφορα μυθιστορήματα, ἐφημερίδες, περιοδικά, κλπ. Ἐν τῷ αὐτῷ Πρακτορείῳ ἐγγράφονται συνδρομηταὶ καὶ γίνονται δεκταὶ συνδρομαὶ δι' ὅλας τὰς ἐφημερίδας καὶ τὰ περιοδικὰ τῆς Ἑλλάδος Αἰγύπτου καὶ Τουρκίας.

Ἐνοικιάζονται *διαμερίσματα εὐάερα ἐν Κουμπαραζῆ Γιοκουσοῦ appartemant Μαρκέτου.*

Τυπογραφεῖον ***Ε. ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΟΥ ΚΑΙ Σας.***